YIL: 3 SAYI: 43 TEMMUZ 2024 AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ

ÇAYDAÇIRA

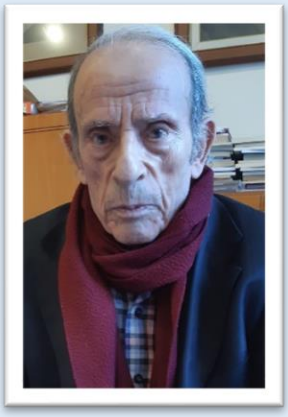
2980-1435

BORDO RESSAM

ELAZIĞ İLİMİZİN TARİHİNİ KİTAP SAYFALARINA TAŞIDIK.
EMEK BİZDEN, OKUMASI SİZ DEĞERLİ HEMŞERİLERİMİZDEN.

İÇİNDEKİLER

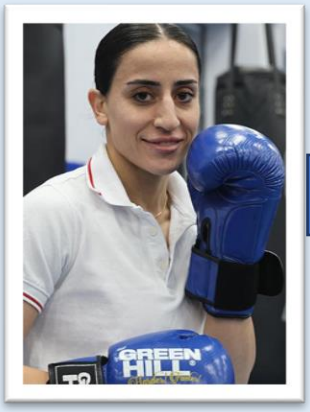
ALAEDDİN PAKYÜZ'ün Sanat Yaşamı

"Ağınlı olmaktan gurur duyuyorum"

Harput'ta saat kulesi var mı?

Gizem Özer'in Gözü Olimpiyatlar da…

Duvarın Ünlü Kitap Satıcıları

AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ
ÇAYDAÇIRA

AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ
YIL: 3 SAYI: 43
TEMMUZ 2024
İLK ÇIKIŞ TARİHİ: OCAK 2021

İMTİYAZ SAHİBİ ve
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ:

YÜCEL ÇAKMAK
cakmakyucel@gmail.com

İSSN: 2980-1435

KATKIDA BULUNANLAR:
İ. EKREM KATI (ELAZIĞ)
MURAT SEVİNÇ (İSTANBUL)
GÜRKAN ÖZENSOY (İSTANBUL)
BİLAL CİVELEK (İSTANBUL)
ŞERİF AYDEMİR (İSTANBUL)
BEDRİ YÜCEL (ELAZIĞ)
OYA ORHAN (ELAZIĞ)
İLHAN KILIÇ (ALMANYA)
FİKRİYE SUSAM (ÇANAKKALE)
FATİH BAYGELDİ (KKTC)
AYLA KOÇ (SİVAS)
AHMET TAHİR ERDEM (ANKARA)
İRFAN KARABULUT (İSTANBUL)

YÜCEL ÇAKMAK

MERHABA

Türk Sanat Müziğinin Duayen isimlerinden 83 yaşındaki **Alaeddin Pakyüz**, 53. Sanat yılında hala müziğin içinde yer alıyor. **Üsküdar Musiki Cemiyeti**'nde ikinci başkan olarak görev yapan **Pakyüz Hoca** ile keyifli bir sohbet yaptık.

Ağınlı Seyyah Bülent Uğur ile güzel bir sohbette bulunduk. Uğur'la Ağın'ı ve seyyahlığı konuştuk. 81 vilayet ve 79 ülke gezen **Bülent Uğur**, Ağın'ı çok sevdiğini söyledi.

Harput'ta saat Kulesi var mı? Ben yok biliyordum. Harput'ta çekilmiş eski bir fotoda bir çatı üstünde saate benzer bir görüntü tespit ettim. Araştırmalar sonucu o çatının üstünde saat olduğu öğrenmiş oldum. Ve o fotoğrafla bu saat kulesinin yerini açıklıyorum.

Değerli Öğretmenim Eğitimci **Hayal Koçoğlu Tuncer, "Evvel Zaman İçinde"** adlı iki masal kitabı çıkardı.

Elazığ'dan İstanbul Dershanesi'nden tanışıklığımız olan ve son olarak Final Okulları'nda birlikte mesai yaptığımız değerli arkadaşım **Hayal Koçoğlu Tuncer**, 'Masal Anlatıcılığı' konusunda uzun yıllardır uğraş veriyordu. Zaman zaman ulusal TV'lerde de eğitim konusunda programlara da katılan **Hayal Koçoğlu Tuncer**, masal konusundaki birikimleri, **"Evvel Zaman İçinde"** adlı iki masal kitabında topladı. Masal kitapları ise Elazığ'ın markası Final Kültür Sanat Yayınları'nda yayımlandı. Değerli Hocamı bir kez daha tebrik ediyorum.

Elazığ Anılarından bir sayfa daha açıyoruz. PTT Meydanı'nda bulunan eski **Hükümet Konağı**'nın duvarında çizgi roman yani **Teksas** ve **Tommiks** gibi kitaplar satıp veya kiraladınız mı?

Ben ve benim yaş da olan birçok kişinin var olduğunu sanıyorum. Bu duvarda kitap satan veya kiralayanları birçok ünlü ismi sizlerle için araştırdık. Öyle isimler var ki… Hepsi şu an ya çizgi roman çiziyor ya da kitap yazıyor.

DİYAR-I HARPUT

Dedem derdi ki oğul; HARPUT eski kaledir.
Taşı topraktan fazla, aslında yek paredir.
Kat kat olmuş kayalar, her katı ayrı çağdır,
Bir mihraptır kurulmuş. Dağ üstünde bir dağdır.

Güneşten evvel doğar minare alem alem;
Tarihe ilk besmele; çekmiş kudretli kalem..
Mayası sütten hasıl, tarihe derc olmuştur.
Bin kavim bu kalede acep; nice olmuştur...

'Beyzade'ler medfundur, dönersin türbe türbe
Haşa! ayandır ona, geri dönmez bir tövbe,
'Arap Baba' cam türbe, besmeleyle girersin;
Ayrılırsın gövdenden, başın alıp dönersin

Tarih kaplar kimliğin, meğer âdemoğlusun.
İlk görüşte sanırsın, doğuştan HARPUTLUSUN.
Sekiz köşe şapkalı; selam alır derinden,
'Buzluk'taki Temmuzun; farkı yok zemheriden

Subaşı duman olmuş; çökmüş Mastar dağına.
Dirilir 'Hazar Baba' yaslanır şakağına
Sert eser 'Kaya Başı'. Koca çınar el sallar.
Kuşak bağlar gardaşı. Gelin giderken ağlar...

Sarı yün didilerek, başlar; bizim tamzara..
Diz vurur halay başı, Gakkoş atar nara.
Elips döner çıralar, şamdanda yana yana
Seda kalır kubbede; nikah kıyar Vatana

Göllü bağın bülbülü şimdi bir şiir oldu.
Hey gidi hey payitaht 'Eski bir şehir' oldu.
HARPUT göbek adım. Kimlikte Anadoluyum
Hüviyetim ay-yıldız, ben de bir HARPUTLUYUM.

İLHAMİ BULUT

Futbolda ve Elazığ Musikisinde ilklerin ismi…

ALAEDDİN PAKYÜZ

Elazığ'ın yaşayan duayenlerinden olan Alaeddin Pakyüz, 7 yıl Maksim Gazinosu'nda Ud sanatçısı olarak çalışırken Zeki Müren'e de Uduyla eşlik etmiştir.

YÜCEL ÇAKMAK

Elazığspor'un ilk profesyonel futbolcularından olan ve 1971 yılında kurulan Elazığ Musiki Konservatuarı'nın kuruluşunda yer alan Bestekar Alaeddin Pakyüz, musiki yaşamını Üsküdar Musiki Cemiyeti'nde devam ediyor.

180 dolayında bestesi olan Alaeddin Pakyüz, bir dönem Zeki Müren'in saz ekibinde de yer aldı. 1941 yılında Elazığ'da doğan Pakyüz'ün annesi Cemile Hanım ve babası Ali Efendidir. İlk ve Orta öğrenimini Elazığ'da tamamlayan Pakyüz, Teknik ressam olarak DSİ'ye girdi. Ondört yıl futbol oynadı, antrenörlük yaptı. 1971 yılında Elazığ Musiki Konservatuarının kuruluşunda bulundu. Öğretim üyeliği ve başkanlık yaptı.

1978-1979 da Üsküdar Musiki Cemiyeti'ne giren Pakyüz, cemiyette solfej hocası oldu. 1985'de yönetim kuruluna girdi, 1992'den beri ikinci başkan olarak halen görev yapmaktadır. On iki yıl 'Size' isimli Sanat ve Kültür Dergisinde yazılar yazdı. 1979'da beste çalışmalarına başladı. Beş çocuk şarkısı (ikisi M.E.B. tarafından okullarda okutulmak üzere alınmıştır.) 6 saz eseri 58'i T.R.T. repertuarında olmak üzere 180 dolayında bestesi vardır. 1984-1991 yılları arasında 7 yıl Maksim gazinosunda ud sanatçısı olarak çalışmıştır. Bir süre Cumhuriyet Lisesi Güzel Sanatlar Anadolu Lisesi ve 1988-1990 yılları arasında Marmara Üniversitesinde Öğretim görevlisi olarak çalışmıştır.

Şu anda Üsküdar Musiki Cemiyeti İcra heyeti şefliği dışında Lions korosunu çalıştırmaktadır. Türk Müziği konusunda çeşitli panel ve konferanslara konuşmacı olarak katılmıştır. Alaeddin Pakyüz, çeşitli yarışmalarda jüri üyeliği yapmıştır. Kadıköy Belediyesi Beste, Güfte ve Amatör Ses yarışması Projesini Kadıköy'e kazandırmıştır. Bir süre HBB T.V. de sanat danışmanlığı ve haftada 3 gün "genç yetenekler" isimli

programı yapmıştır. 2000 yılında Ayvalık festivalini 2002 yılında Güney Kore İpek Yolu Festivali çerçevesinde değişik kentlerde verilen konserleri Türkiye'yi temsilen yönetmiştir. 2007 yılında Uluslararası İran Devrim Festivalinde Türk Müziği Korosunu Türkiye'yi temsilen yönetmiştir. Beste yarışmalarında 4'ü TRT 2'si Milliyet Magazin 1'i Amasya Altın Elma olmak üzere 7 adet derece ve ödül almıştır.

Alaeddin Pakyüz'ün çocukları da müzikle ilgilidir. Oğlu Mehmet Pakyüz İ.T.Ü. Elektrik Fakültesi mezunudur ve Kanada (Ottava)da çalışmaktadır. Kızı Demet Pakyüz ise M.AS.Ü Devlet Konservatuarı Opera mezunu olup; Kocaeli Üniversitesi Müzik Bölümünde Öğretim Üyesi Cemal Reşit Rey Opera sanatçısı ve Üsküdar Musiki Cemiyetinde şan hocası olarak çalışmaktadır.

Harputlu Yakup Şevki Paşa

Şubat 2024'te canım evladımla birlikte Malta'ya gittik. Bilindiği gibi Malta Orta Akdeniz'de küçük bir ada ülke. Özgün bir tarihsel ve coğrafi dokuya sahip, özellikle mimarisi şaşırtıcı derecede ilginç. Malta, yüzyıllar boyunca Araplar, Normanlar, Almanlar, Fransızlar ve İspanyolların egemenliği altına girer. Kanuni zamanında Türklerin Rodos'u almasının ardından, Rodos'tan kaçan St. John Şövalyeleri Malta adasına yerleşirler ve adayı iki yüz yıl boyunca Türklere karşı korumaya çalışırlar. 1565'te Turgut Reis komutasındaki Osmanlı donanması, Malta'yı kuşatır ancak Turgut Reis kuşatma sırasında yaralanır, hayatını kaybeder. Donanma geri çekilir. 1614'de Kayserili Halil Paşa komutasındaki Osmanlı donanması Malta'ya başarılı bir çıkartma yapar, ada yağmalanır, tahrip edilir ve ardından Trablusgarp'a geçilir. Malta, 19. yüzyılda İngilizlerin eline geçer ve 1964'te bağımsızlığına kavuşur.

Sevim Anagür KOYUNOĞLU

Vurgulamak isterim ki kendi adıma Malta ile ilişkili kayda değer bulduğum en önemli konu, bir tarih acısı olan Malta Sürgünleri (1) olayıdır. Dolayısıyla Malta'ya gittiğimizde, 1919-21 yıllarında İngilizlerin ülkemizin seçkin insanlarını sorgusuz sualsiz yakalayıp gönderdikleri Malta'da, özellikle son üç ayda tüm Türk sürgünlerin bir araya toplandığı ve baskı gördüğü Polverista esir kampını gidip görmek, dıştan görünüşü de olsa yüzyıl sonraki durumunu görüntülemek istedim. Aralarında Harputlu Şevki Paşa'nın da olduğu Türk sürgünlerin kaldığı Polverista esir kampı. 1918 yılında imzalanan Mondros Mütarekesi üzerine İngilizler İstanbul'a ayak basınca, bir "insan avı" başlatırlar. İngiliz polisi ile Padişah Vahdeddin ve Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın hafiyeleri el ele verirler ve pek çok kalburüstü insanı yakalayıp Malta'ya sürgüne gönderirler.(2) İçlerinde sadrazamlık, şeyhülislamlık, nazırlık, meclis başkanlığı, milletvekilliği yapmış devlet adamları vardır. Genelkurmay başkanı, harbiye nazırı, ordu kumandanları, büyük paşalar, profesörler, yazarlar, düşünürler, gazeteciler ve iş adamları da sürgünler arasındadır. Çoğunluğu ittihatçı olan daha pek çok kişi, toplamda 100-150 kadar değerli Türk vatansever, sorgusuz sualsiz yakalanıp Malta'ya sürgüne gönderilirler. Yakalayıp sürgüne göndermeler, Mayıs 1919'da başlar, Atatürk'ün Kurtuluş Savaşında Sakarya Meydan Muharebesini kazanmasına kadar sürer. Sürgüne gönderilenler arasında İngilizlerin, ülkemizin bağımsızlık savaşında yer almalarını engellemek için yakalayıp Malta'ya gönderdiği kumandan ve paşalar özellik arz eder. Sürgün edilen paşalardan biri de Harputlu Yakup Şevki Paşa'dır.

Tarih merakı olan Elazığlıların, Balkan Savaşı'nda, Birinci Dünya Savaşı'nda ve de Kurtuluş Savaşı'nda vatan uğrunda cepheden cepheye koşan ordu kumandanı Harputlu Yakup Şevki Paşa hakkında biraz da olsa bilgileri olduğunu düşünüyorum. Yakup Şevki Paşa, ülkenin en zor zamanlarında, Edirne'de, Karadeniz Boğazı'nda, Galiçya'da, Çanakkale'de, Kafkasya'da, Erzurum'da, Kurtuluş Savaşı'nda Başkumandanlık Meydan Muharebesi'nde kumandan

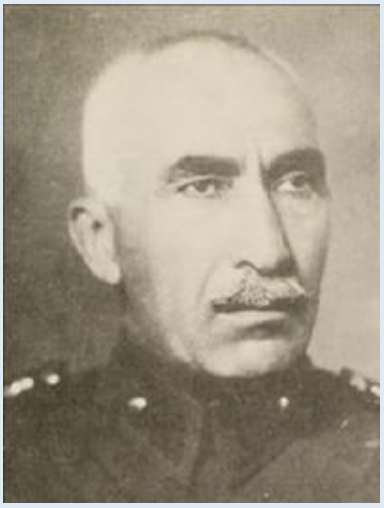
olarak çok önemli vatan görevleri üstlenmiş bir paşadır. Diğer bir anlatımla Yakup Şevki Paşa, yaşamını vatan savunmasının en kritik yerlerinde savaşarak geçiren adı altın harflerle yazılacak efsane bir kahramandır. Ancak bu yazımda paşanın savaş meydanlarında gösterdiği üstün başarı ve gerçek vatanseverliğinin de ötesinde tutum, davranış ve icraatlarındaki insanlığını, asaletini ve erdemli duruşunu kaleme almak istedim.

YAKUP ŞEVKİ PAŞA

İstanbul'da hastanede tedavi görmekte olan Yakup Şevki Paşa İngiliz İşgal Kuvvetleri tarafından yakalanır ve "mütarekeyi çiğnemek" suçundan yargılanacağı söylenerek, 13 Temmuz 1920'de Malta'ya sürgüne gönderilir. Atatürk'ün başarılı girişimleri ile İngiliz esirlerini serbest bırakma karşılığında aralarında Şevki Paşa'nın da olduğu Türk sürgünler 1 Kasım 1921'de Türkiye'ye geri getirilirler.
Malta sürgünleri arasında esaretten kurtulmak için her türlü yola başvuran pek çok nankör çıkar. Bir kısmı sürgün boyunca, İngiliz yetkililerine pek çok dilekçe vererek, İngilizlere yakarmaktan geri durmadıkları gibi Osmanlıyı ve Türk milliyetçiliğini kötülemekten ve İngiliz yanlısı ve de İngiliz hayranı olduklarını yazmaktan da çekinmezler. Aralarında İtalya ve Fransa yetkililerine mektup yazarak yardım isteyenler, tanıdıklarına mektuplar göndererek aracı olma ricasında bulunanlar olduğu gibi "Ben Mısır'da doğdum, Türk vatandaşlığından çıkmak ve Mısır vatandaşlığına geçmek istiyorum" diye İngilizlere yalvaran eski sadrazam bile vardır. Sadece bunlar da değil, Atatürk'ün çabalarıyla sürgünden kurtuldukları halde İzmir suikastı olayına katılanlar ve Cumhuriyetin meclisinde Atatürk'e karşı ilk muhalefet partisini kuran nankörler de çıkar. Tabii ki sürgün şartlarında bile vatanseverliğinden ve Millî Mücadele'nin desteklenmesinden taviz vermeyen üstün ahlaklılar da vardır. Bunlardan biri de Yakup Şevki Paşadır. Paşa korkusuzca vatansever tutumunu ve erdemli duruşunu Malta'da sürgünde olduğu sürece korur, kimselere baş eğmez. Yurda dönünce de derhal Ankara'ya gelir ve Kurtuluş Savaşında önemli görevler üstlenir.
Şevki Paşa savaş meydanlarında tehlikelere karşı hep dikkatli, olağan üstü başarılı bir kahraman olduğu kadar da ahlaki, tutum ve icraatlarıyla da ideal bir insandır. Mondros mütarekesi sırasında Azerbaycan, Dağıstan ve Kuzeybatı İran'dan sorumlu Kafkasya'daki 9. Ordu kumandanıdır. İngilizlerin her isteğine boyun eğen İstanbul hükümeti ordunun çekilmesi için emir verir ve ısrarcı olur. Çekilme halinde yerli Türk halkını İngilizlerin, Ermenilerin ve Gürcülerin saldırısı beklemektedir. Halkın can, mal, namus ve açlık korkusu vardır. Paşa halkın ve ordunun aç kalmaması için kış şartlarında ve ulaşım yetersizliğinde, silahlar ve cephanenin yanı sıra 30 bin ton yiyeceği de batıya taşımayı başarır. Paşa gözlerinden çok rahatsız olduğu halde halkı korumak için çekilmeyi geciktirmek, zaman kazanmak ister. Yerli halkın savunma hazırlıklarına yardımcı olur, Türkleri Ermeni güçlerine karşı silahlandırır. Milli Şura Hükümetleri kurulmasını destekler. Aynı teşvik, destek ve yardımları Erzurum Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti için de yapar. İnsancıl ve uyanık icraat ve yaklaşımları ile

silahları İngilizlere kaptırmayan Paşa ve komutanları, İngilizlerin kara listesine girerler. Önce Paşanın tümen komutanları tutuklanır, götürülür. Paşa bunlara tepki gösterir. Harbiye Nezareti'ne, Sadrazama ve Padişah'a "Bir yabancı devlet komutanlarımızı rastgele nasıl tutuklar ve yargılar, tutuklanmak ve yargılanmak gerekiyorsa bunu devletimiz yapmalı…" diye tepkisini ifade eden, görüş ve önerilerini de içeren yazılar gönderir, telgraflar çeker. Açıkça ve korkusuzca bir anlamda Millî Mücadele'nin desteklenmesini tavsiye eder.

Vatansever tutumundan taviz vermez.

6 Ağustos 1922'de Atatürk, Fevzi Çakmak, İsmet İnönü ve Yakup Şevki Paşalar ile Kolordu Kumandanı Bekir Sami Bey'e Büyük Taarruzun nasıl yapılacağını harita üzerinde açıklar ve Yunan'ın en güçlü yerinden vurulacağını anlatır.(3) Şevki Paşa, Mektebi Harbiye'den Fevzi Çakmak, İsmet İnönü ve Mustafa Kemal Paşaların hocasıdır. Askeri taktik ve strateji öğretmeniydi. Bir harp sanatı uzmanıydı. Bu nedenle tüm paşalar ve Atatürk ona "Hocam" diye hitap ederlerdi. Şevki Paşa temkinli bir paşadır, Atatürk'e taarruz planı konusundaki kaygılarını belirtir. Atatürk, "Hocam biz hareketlerimizi gece yapacağız, gündüz ise birliklerimizi saklayacağız, kuvvetlerin yığınak ve hazırlıkları gizli tutulacak, düşmanın dikkatini çekmemek için başka bölgelerde yanıltıcı hareketlerde bulunulacak…" diye açıklama yapar. Paşa dikkatle dinledikten sonra "Her ne emir verirseniz uygularım" der.

Ateşkes ve savaşın sona ermesinden sonra Yakup Şevki Paşanın hastalığı iyice artar. Paşanın hastalığını gören Mustafa Kemal Atatürk, Paşa'yı 3000 TL harcırahla 4 Aralık 1922'de Viyana'ya tedavi olmak üzere gönderir. Yakup Şevki Paşa, gözlerini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu için bu kararı kabul eder. Tedavide çok geç kalındığı için iyi bir sonuç alınamaz ve o hâlde İstanbul'a döner. Yakup Şevki Paşa yurda döner dönmez yurt dışı tedavi giderleri için almış olduğu harcırahtan arta kalan, Viyana'da harcamadığı bölümünü Millî Müdafaa Vekâleti'ne iade eder. Örnek bir davranış sergileyen Yakup Şevki Paşa hayatı boyunca dürüst ve ideal bir insan olarak yaşamıştır.

Şimdi de Galiçya'da ziyaretine gelen gazeteci, yazar Ahmet Emin Yalman'ın Paşa hakkındaki şu ifadelerine kulak verelim: "…bir de baktım ki, kumandan çok sade, çok mütevazı, çok candan bir adam. İnsana efsanelerde yaşayan fedakâr, feragatli kahramanları hatırlatacak bir havası var. Fakat kendisinden bahsedilmesine, vazife diye yaptığı işlerin bir iftihar vesilesi gibi ortaya konulmasına hiç tahammülü yok".

Cumhuriyet kurulduktan sonra Cumhurbaşkanı Atatürk, Şevki Paşa'ya Ankara'da çalışmasını teklif eder. Yakup Şevki Paşa, hiçbir zaman siyasete girmek istemez ve Atatürk'ün teklifini kabul etmez. Askerî Şura yeniden teşkil edilince Paşa 1 Eylül 1924'te Askerî Şura üyeliğine atanır.

Yakup Şevki Paşa, Doğu Anadolu'da mütareke sonrası teşkilatlanma sürecini tamamlayabilmek için kendi sağlığını ihmal eder. Tedavisini geciktirmiş olması nedeniyle hayatının son günlerini görme becerisini kaybetmiş olarak geçirir. İstiklal madalyalı Yakup Şevki Paşa, Yüksek Askerî Şûra Üyesi iken 20 Aralık 1939 yılında hayatını kaybeder.

Savaş meydanlarının yorulmaz, yılmaz, fedakâr, erdemli ve dürüst kahramanı, emsalsiz insan Yakup Şevki Paşa, ışıklar içinde uyu!

……

Malta Sürgünleri, Bilal N. Şimşir, Milliyet Yayınları, Tarih Dizisi, 1976
Https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/yakup-sevki-subası-pasa-1875-1939/
Fotoğraflarla Atatürk Anıları

Amerikan Erkek Lisesi Saat Kulesi

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Harput'u ziyaret eden ilk Amerikalı misyoner George Dunmore'dur. Amerikan Yabancı Misyonlar Komiserleri Kurulu'nun (ABCFM) üyesidir. 1852 yılında Harput'a geldi ve buranın artan misyonerlik faaliyetleri için uygun olduğunu gördü. Harput kasabasının yükseklerinde yer alan ve daha sonra Fırat Koleji'nin inşa edildiği Keşiş Oğlu'ya ait konağı satın almıştır. Birinci Dünya Savaşı başlamadan önce tesis birçok binadan oluşan büyük bir kompleksti. Beş eğitim binası, ikisi yatılılar için, başkanın binası, misyonerlere yaşam alanı olarak tahsis edilen diğer ikisi, öğretmenler için biri, 1.500 kişiye kadar kapasiteli bir oditoryum- Wheeler Hall - büyük bir oyun alanı, bir toplantı salonu-şapel ve 'kendi kendine yardım mağazası' adı verilen bir esnaf eğitim binası. Hepsi şehrin batı kısmındaki Ermeni Yukarı Mahallesi'nde, bir tepenin kenarında ve zirvesinde inşa edilmiştir. Tüm bu misyoner binaları başlı başına bir mahalle gibi görünüyor.

Erkek Lisesine dört yüzlü bir saat kulesi de eklendi. Saat Kulesinin akıbeti bilinmemektedir.

Fırat Koleji kompleksi, Harput. Resmin sol üst köşesinde küçük kubbeli bina erkek öğrenci yurdudur. Yanında sağda çatısı saat kulesi olan Erkek Lisesi bulunmaktadır. Biraz daha sağdaki bina ise Erkek Koleji. Soldan dördüncü bina üniversite rektörünün evi. En sağdaki iki katlı uzun bina misyonerlerin yaşam alanlarıdır. Solda ve ortada, uzun pencereli bina, üniversite etkinliklerinin gerçekleştiği Wheeler Hall'dur. Resmin hemen ön kısmında Ermeni evleri görünüyor (Kaynak: Ara Cingiryan ve Hurig Zakaryan arşivi)

DERDİNİ HOŞ TUT OLUR MU? (1)

1975 yılında Tercüman gazetesine bir yazı gönderdim. Rahmetli Ergun Göze, 25 Mayıs 1975 tarihinde kendisine ait "Köşebaşı" sütununu boydan boya bu yazıya ayırdı. Elazığ Ağın'da memurdum. Yazdıklarım mahzurlu görülmüş olacak ki, hakkımda soruşturma açıldı. Ben de iznimi kullanmak üzere İstanbul'a geldim. Ergun Göze'nin, Nuruosmaniye caddesindeki bürosunu buldum. Beni sıcacık karşıladı, yanıbaşına oturttu. Çaylar, limonatalar…

ŞERİF AYDEMİR

Konuşuyor, konuşturuyor… Ama mahcup tavrım bir türlü açılmıyor, ocakta derin işlenmiş bir kere. Ellerim dizlerimin üzerinde, öyle tortop, hecelerin yarısını yutuyorum konuşurken. Kim olduğumu, Fethi Gemuhluoğlu'nun toprağından geldiğimi biliyor.

Bir ara :

-Sende Fethi Bey'in hoşlanacağı hâller var, kalk seni ona göndereyim, dedi.

Telefon açtı. Kendimi Türk Petrol Vakfı'nda buldum.

Fethi Ağabey'i görür görmez eski bir dostmuş gibi hemen tanıdım. Sadece hemşehrilik bize yetmez, asıl gönül hısımıyız, "benî muhabbet" kabilesindeniz.

Manâları aynı olanlar karşılaşınca hızla birbirlerine yaklaşırlarmış.

Aşk ezeli bir tanışıklıktır

Doğmadan önce başlamışlıktır

Hz. Mevlânâ ne güzel söyler: Bir insanın alnına bütün bir insanlığın fihristi çakılıdır. Kimi insanlar da bütün servetlerini yüzlerinde gezdirirler.

Fethi Ağabey'in yüzünde ne çok şiir, hikâye, nükte ve ne çok türkü bekleşiyordu… Söylenmiş ve söylenmemiş demet demet söz asılıydı parlak simasında. Hiç konuşmadan, konuşamadan biraz da kaçamak bakışlarla onun yuvarlak ve ışıltılı çehresinde oynaşan huzmeleri takibe koyulmuştum.

Ömrümde sadece iki kişinin karşısında tutulup kalmıştım. Biri Mehmet Akif Ersoy'un yakın dostu ve sırdaşı Eşref Edip Bey, diğeri de Fethi Gemuhluoğlu idi. Dedikleri doğruydu, Fethi Ağabey kısa zamanda karşısındakinin bakışlarını avuçlarında topluyor, duygulara hâkimiyet kuruyordu âdeta. Kelimeleri asildi. Taze ve insanın içini göğertecek kadar diriydi. Kelimelerin de kalp taşıdığını o gün fark ettim.

O gün orada, kısa bir zaman aralığında ve sükût üzre; dilimin, zihnimin ve niyetimin çeperlerinden ayıklandığını hissediyordum. Ve anlıyordum ki, artık onu hep sevecektim. Onu sevenleri de, onun sevdiklerini de sevecektim.

İleri yıllarda zamana yayarak Fethi Ağabey'i daha çok tanımak isterken bir satır arasında Ahmed Âmiş Efendi'yi yakaladım, manevi huzuruna vardım. Fatih Sultan'ın baştürbedarı… Gördüm ki, gönül kablosu onun trafosuna bağlı.

Ahmed Âmiş Efendi'ye biri gelir, oturur yanına. "Ee hadi konuş" der gibi yüzüne bakar. Efendi ses vermez. Gafil adam nasıl dursun?

-Yahu! Biz geldik iki lâf edesin, sendeki bu sükût ne?

Ahmed Âmiş Efendi:

-Evlat der, bizim sükûtumuzdan anlamayan sözümüzden de anlamaz, hadi sana uğurlar ola! Ortalıkta ham ervah mı yok? Onlardan biri de Sivaslı İsmail Hakkı Toprak'a yanaşır. İsmail Hakkı da hoşmeşrep, gönül pası silinmiş bir feyz saçıcı…

-Hoca hoca! Diğer hocaların uzun sakalları var, senin yok?

-Var evladım var da sen göremiyorsun, biz içe doğru uzatıyoruz.

Devam edecek…

“Ağınlı olmaktan gurur duyuyorum”

“Bu şirin ilçe benim ilçem. Babam Mehmet Uğur ile annem Sabiha Uğur’un ilçesi. Benim de nüfusuna kayıtlı olduğum ilçe.”

RÖPORTAJ: Yücel ÇAKMAK

Gezmeye önce Ülkesinden başlayan Bülent Uğur, ekonomik olsun diye geceleri otobüste yol kat edip, gündüzleri de gittiği şehirleri geziyordu. Türkiye’nin 81 Vilayetini gezen Bülent Uğur, 79 Ülkeyi gezdi.

Aslen Ağınlı olan Bülent Uğur ile Ağın’ı ve yaptığı seyahatleri konuştuk. Malatya doğumlu olan Uğur, baba ocağı Ağın’ı çok sevdiğini belirterek, “Bu şirin ilçe benim ilçem. Babam Mehmet Uğur ile annem Sabiha Uğur’un ilçesi. Benim de nüfusuna kayıtlı olduğum ilçe.” dedi.

ÇAKMAK: Modern bir seyyah olarak sizi tanıdık. Bülent Uğur kimdir? Sizin kaleminizde tanıyalım.

UĞUR: Aslen Ağınlı olup 1961 yılında Malatya’da doğdum. Gazi Üniversitesi, Basın Yayın Yüksek Okulu, Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Bölümü’nü 1982 yılında bitirdim.

Gazeteciliğe 1979 yılında Barış Gazetesi’nde başladım. Farklı kurumlarda deneyimler kazandıktan sonra, 1982 yılında Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü’ne girdim. Bu kurumda; Basın-Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı ile Enformasyon Dairesi Başkanlığı’nda farklı görevlerde çalıştım. 1996-2005 yılları arasında Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü İstanbul İl

Müdürlüğü görevinde bulundum. 2005-2010 yılları arasında da Türkiye Cumhuriyeti Bakü Büyükelçiliği'nde Basın Müşavirliği görevini yürüttüm. 2011 yılında emekli oldum.
2012-2013 yıllarında bir dönem TMB Televizyonu'nun başında bulundu. Daha sonra bazı belgesellerin yapımcılığını üstlendim. "AĞIN'A YOLCULUK" isimli belgeselim ile Türkiye Gazeteciler Cemiyeti tarafından, 2013 yılında yayınlanan belgeseller arasında "Övgüye Değer Belgesel" ödülüne layık görüldüm.
Bazı sinema filmi ve belgesel yapımlarında danışmanlık görevi de üstlendim ve üstlenmeye devam ediyorum. 2014 yılından bu yana Yeni Gün Gazetesi'nde yazarlık yapmaktayım. 2019 yılından bu yana da SMP (Sistem Medya Prodüksiyon) Şirketinde Genel Koordinatörlük görevini yürütmekteyim.
Medya konusunda üniversite ve akademilerde dersler vermenin yanı sıra yine medya ve görev yaptığı kurum ve konumlarla ilgili olarak çok sayıda konferans ve seminerler verdim.

GAZETECİNİN DİPLOMASİ DEFTERİ – Azerbaycan Anıları,
AĞINLI BİR SEYYAH – Bir Dünya, İki Yarım Küre, Dört Yön,
TÜRKİYEM CENNETİM – İlçeleriyle Şehirlerimiz ve
BÜLENT UĞUR İLE İSTANBUL isimli yayımlanmış dört kitabım bulunmaktadır.
2019 yılında bir seyahat sitesi oluşturdum. TGC üyesi ve Sürekli Basın Kartı sahibiyim. İngilizce bilmekteyim. Evliyim. Bir kızım ve bir de torunum var.

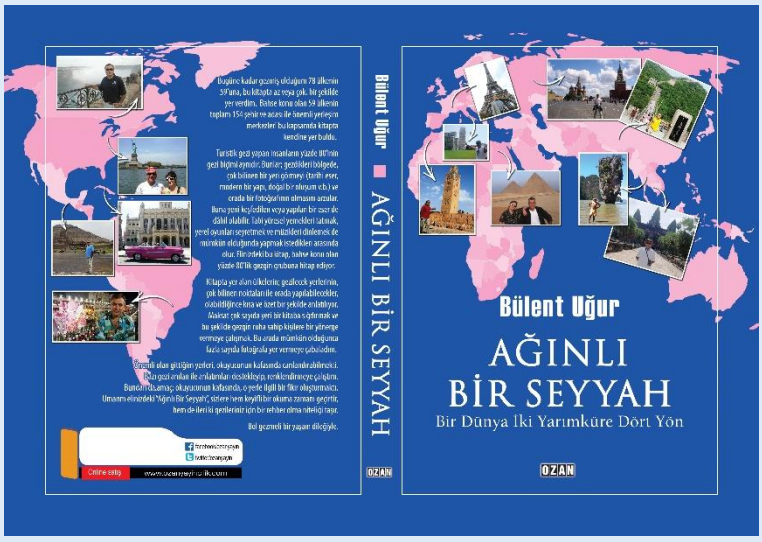
ÇAKMAK: Seyyahlığa ne zaman ve nasıl merak sardınız? Şu ana kadar yurt içi ve yurt dışı seyahatlarınızdan bahseder misiniz? Kaç ülke gezdiniz? Gitmediğiniz bir yer var mı?

UĞUR: Babam bir astsubay emeklisi, annem bir ev hanımı. Büyükbabam İzzet Uğur (babamın babası) rençber, dedem Osman Sucu (annemin babası) ise işçiydi. Babaannem Emine Uğur ve anneannem Fatma Sucu ev hanımıydı. Anadan, atadan kalma hiç birisinin mal varlığı yok. Dolayısıyla benim de yok. Hep sınırlı ama onurlu bir yaşam şeklimiz oldu. 26 yaşıma kadar uçağa binmedim, yurt dışına gitmedim.
Ama bu arada gezmek, görmek gibi bir duygu hep içimde vardı.

Bu duygumu tatmin için önce ülkemi gezmeye başladım. Sırtımda çanta ile ekonomik olsun diye geceleri otobüste yol kat edip, gündüzleri de gittiğimiz şehirleri geziyorduk. Bu konuda; rahmetli olan can dostum Ercan Yıldız ile ve ilkokuldan bu yana dostluğumuzu devam ettirdiğim en eski arkadaşım Yusuf Özdemir ile ülkemizin hemen her yerini gezdik.
Gün geldi evlendik, çocuklarımız oldu, arabalarımız oldu. Bu defa onlarla gezdik. Ve her zaman söylediğim "bir insan önce kendi ülkesini tanımalı" tezimi yerine getirdim. Yani 81 şehrimizi bir şekilde gezdim.
Sonra başladım yurt dışına açılmaya. Yurtdışı gezilerimde en çok eşim Nuray ile birlikte kadim dostum Yusuf Özdemir ve rahmetli olan can dostum Sabahattin Bektaş bana ayrı ayrı zamanlarda gezi yoldaşı oldular. Bu geziler sırasında; önce yakın coğrafyalar, sonra uzaklar derken bir de baktım ki 79 ülke gezmişim.
Dünyada 200'den fazla devlet olduğunu düşünecek olursak, gitmediğim ülke sayısı, gittiklerimden fazla. Ancak tarihi, medeniyeti ve kültürü açısından önde gelenlerin hemen hepsini gezdim sayılır. İçimde ukde olarak kalanlar yok değil. Bunlar içerisinde başı çekenler: Peru, Bolivya, Avustralya, Yeni Zelanda, Tunus, İsrail gelmekte. Bir de Avrupa anakarasında gezmediğim tek ülke olan Moldova'yı bu listeye ekleyebilirim.

ÇAKMAK: Ağın'la ilgili yazdığınız kitabınızdan bahseder misiniz? Ne zaman yazdınız? Kitabın ismi, neden "Ağınlı Bir Seyyah" oldu?

UĞUR: "Ağınlı Bir Seyyah" kitabı ikinci olarak yazdığım kitaptı. Kitap, 2018 yılında baskıya girdi.
Ağın, Doğu Anadolu'da yer alan Elazığ'ın küçük bir ilçesi. Fazla tanınmaz. Bileni iyi bilir. Bilmeyenin ise bilmesi gerektiğini düşünüyorum.
Bu şirin ilçe benim ilçem. Babam Mehmet Uğur ile annem Sabiha Uğur'un ilçesi. Benim de nüfusuna kayıtlı olduğum ilçe. Ben ne burada doğdum ne de burada büyüdüm. Çocukluk dönemimde, Ağın'a hemen her yıl babamın yıllık izinlerinde giderdik. Kendi başıma gidebilmeye başlayınca, yani lise çağlarından sonra, bu defa hemen her yıl kendim gitmeye başladım. Evlendikten sonra da eşim ile gitmeye devam ettim. Yine hemen her yıl…

Oğuz ve Kırgız boylarının geçtiği ve yerleştiği Ağın'ın kelime anlamına baktığımızda karşımıza iki farklı kelimenin bileşimi çıkıyor. Bunlar; 'ağ' ve 'in'. 'Ağ', 'ak' anlamına gelirken, 'in' ise 'toprak' anlamına geliyor. Yani 'beyaz toprak'. Gerçekten de ilçemizin toprağı beyaz.

Okuma yazma oranının 1970'lerde yüzde 99 olduğu bu güzel ilçeden; siyasetçi ve ticaret adamı hemen hemen hiç çıkmaz. Genelde okuyan kesim olan Ağın halkından; şair, ressam, yazar, öğretim görevlisi, öğretmen gibi topluma kanaat önderliği yapabilecek nitelikte insanlar çıkar.

Mütevazılığından da asla prim vermez. Bu nedenle ilçem pek de isim yapmamıştır. İstedim ki, misafirperver, cennet ilçemizin adının duyulmasına ufak da olsa bir katkım olsun.

Ağın'ı seviyorum, Ağınlı olmaktan gurur duyuyorum.

Ağın'dan çıkan ve sınırlı bir varlığa sahip birisinin dünyayı gezebileceğini göstermek istedim. Bunun insanlara aktarılmasını kendime görev olarak kabul ettim. Bu şekilde içinde gezme aşkı olanlara ve yazma isteği duyanlara ışık tutmaya çalıştım.

ÇAKMAK: Gezdiğiniz yerleri fotoğraflarla belgeliyorsunuz. Bu fotoğrafların yer aldığı bir sergi düşünüyor musunuz?

UĞUR: Aslında benim seyyahlığım da yazarlığım da fotoğrafçılığım da profesyonel değil. Profesyonellik için birinci şart yapılan işten para kazanmak gerek. Ben bu 3 işten de para kazanmıyorum. İkincisi ise nitelik olarak üst düzeyde işlerin çıkartılması gerek. Ben çıkardığım işlerin çok üst düzey olmadığını düşünüyorum.

Seyyahlık bir hobi olarak vardı. Bugün de öyle. Gezdiğim yerleri yazmak için değil, daha ziyade kendim için geziyorum.

Yazarlık konusunda da sadece yaşadıklarımı anlatma gayreti içerisindeyim. Edebi bir dilim yok.

Fotoğrafçılıkta da öyle, profesyonel makinalar kullanmıyorum. "Gittiğim yerleri belgeleyeyim bana yeter" mantığındayım. Bu nedenle de "Elimdeki fotoğraflarla sergi

açmaya kalkışırsam, sergi açan fotoğraf sanatçılarına karşı haksızlık yapmış olurum" düşüncesindeyim. Ancak fotoğraf arşivim oldukça geniş ve çok düzenlidir. İstediğim fotoğrafa anında ulaşabilirim.

ÇAKMAK: Memleketiniz Ağın'ı bir kitapla tanıttınız? Elazığ'la ilgili başka gezi planlayıp bunları kitap haline getirecek misiniz?

UĞUR: Elazığ'da daha önce gezmediğim Baskil'deki Saklıkapı ve Karaleylek kanyonlarını geçenlerde gezdim. Ayrıca Elazığ'a her gittiğimde yaptığım gibi ilçem Ağın'a da gittim. Bu iki yeri, yeni hazırladığım "YAZAMADIKLARIM" isimli yazı dizisinde gazetem Yenigün'de yayınlayacağım. Yeni bir kitap yazmayı düşünmüyorum. Söylediğim gibi bu işleri profesyonelce yapmıyorum. Kitap bastırma işi maliyetli bir iş. Eğer tanınmamış bir yazarsanız, bastıracağınız kitabın yükü sizin sırtınıza kalabiliyor. Emekli bir memur olarak artık bunları karşılama gücümüz bulunmamakta. Ancak gerek Ağın, gerek Elazığ, gerekse gittiğim yeni coğrafyalarla ilgili her yeni bilgiyi, gazetem ve sosyal medya kanalıyla insanlarla paylaşmaya devam edeceğim.

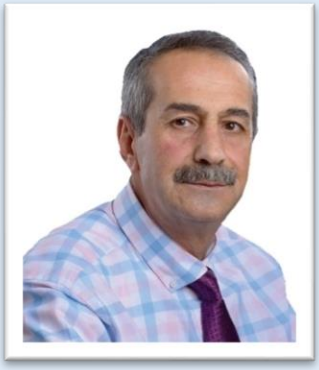

ÇAKMAK: Verdiğiniz cevaplar için teşekkürler. Eklemek istediğiniz başka konular var mı?

UĞUR: Hemşerimiz olan değerli insan, yazar ve akil adam Şerif Aydemir ağabeyim için düzenlenen program vesilesi ile tanıştığım derginizin, Elazığ için çok güzel işler yaptığını, okuduğum son iki sayısında bizzat müşahede ettim. Çalışmalarınızda başarılar ve kolaylıklar dilerken, Elazığlı hemşerilerimize de "Çayda Çıra"yı izlemeyi asla bırakmamalarını salık veriyorum.

DAVRANIŞLARIN SOSYOLOJİK ETKİLERİ

Eğitim doğunca başlar, ölünce biter tanımı kapsamının ne kadar büyük ve sürecin uzun olduğunu gösterir. Bugünlerde Avrupa futbol şampiyonası oynanıyor.
Bütün dünya yazın sıcağında kendine iyi bir zaman geçirme vesilesi bulmuş, maçları izliyor. Türkiye Milli takımı da bu turnuvada yer aldığı için millet olarak gözümüz Milli takımın maçlarında. Kadın erkek, çocuk yaşlı herkes milli takımı takip ediyor.
Milli takımımızın genç futbolcusu Arda sosyal medya ve bütün insanların dilinde.

BİLAL CİVELEK

Fotoğrafları paylaşılıyor. Paylaşılan fotoğrafların başında işaret parmağını kaldırmış, diğer eli kalbinde olan bir fotoğraf yer alıyor.
Bütün gençler aynı işareti yapmaya başladı. Hatta dünyanın başka ülkelerinde de aynı işareti yapan gençler var.
Bu fotoğraf sıradan bir fotoğraf değil. İnancını bayrağıyla bütünleştirerek örnek sayılabilir, topluma milli ve dini duyguları hatırlatan bir fotoğraf…
Diyeceksiniz ki eğitimle ne alakası var. Doğrudan alası var. Şayet alakası olmasaydı, gençler üzerinde etki bırakmazdı ve onun gibi davranmazlardı.
Eğitim görevi yalnız okullarda öğretmenlere ait bir görev değil. Eğitim sürecine anne babadan başlayarak, çevre ve toplumun kabullendiği davranışları kazandıran herkes dâhildir.
Sinema oyuncular, televizyonlar, ünlü isimler ve müzik, spor, sanatın bütün bölümleri eğitimle görevlidir. Toplumu yönlendiren, eğiten, onlara nitelik kazandır katkıda bulunurlar.
Sinema ve tiyatro, televizyon, spor dizileri toplumun üzerinde daha etkili olduklarını hepimiz çok iyi biliyoruz. Hatta bu kesim okuldan daha etkili olduğunu söylemek pek abartı olmaz.
Okul; eğitim ve öğretimde kısa bir süre içinde çocuk üzerinde, çocukların davranışları üzerinde istenilen düzeyde etkili olmayabiliyor. Ama bir ünlü oyuncu, çok izlenen bir dizi, çok ünlü bir futbolcu hem birey hem de toplumun davranışları üzerinde oldukça etkili olabiliyor.
Bugün televizyon ve sinema dünyasına baktığımız zaman, yapılan diziler ve filmle maalesef toplumu, eğitimi göz önüne almadan yapıldığına inanıyorum. Arda bir futbolcu ve tek bir kişi, fakat sanatçı dünyası oldukça kalabalık. Ne yazık ki Arda'nın tek başına topluma hatırlattığı manevi örnekliği diğer ünlülerden göremiyoruz.

Eğitilmek ve Eğitmek bir süreçtir. Eğitim alırsınız, toplumda belli bir yere gelirsiniz ve siz eğiten biri olursunuz ve roller değişir. Bu sefer siz eğitirsiniz. Tıpkı Arda'nın yaptığı gibi.
Önemli olan toplum eğitimine güzel Davranışlarla katkıda bulunmaktır.
Sanat spor, edebiyat topluma yön verir, toplumun hafızasını hem günceller hem de onu var eden değerleri hatırlatır. Sanatçı topluma borcunu böyle öder.
Yıllarca çekilen filmler ve dizileri incelediğimiz zaman içeriği topluma yarayan çok az film ve dizi buluruz. Çoğu tam tersine toplumu, gençleri özenti dolu bir batı hayranlığına

götürmekten öteye geçmiyor. Amerika ve batıda yapılan dizi ve filmleri izlediğinizde dikkat ederseniz her bölümde dinlerini hatırlatırlar, geleneklerinden bir örnek verirler. Ulusal bir bilinçle sanat yapılır. Her sanat dalında topluma örnek olacak güzel şeyler mutlaka vardır. Bizim eksikliğimiz sanatçılarımızın ve film, dizi yapan şirketlerin eğitimden ve millete verilmesi gereken özümüzü unutarak dizi yapmaları.
Yaptıkları işin toplumsal, yani sosyolojik etkilerinin çok önemli olduğunu bilmeden sırf para kazanmak amacıyla yapılması toplumsal eğitimde büyük bir eksikliktir.
Arda bana göre bizden bir olarak şua an çok güzel işler yapmaktadır. Yalnız gol atmakla değil, davranışlarıyla da büyük bir hizmet yapmaktadır.
Arda; toplum hafızasını tazeleyen, güncelleme ve kim olduğumuzu ve milli benliğimizi güncelleyen bir kahramandır bence.
Keşke bütün sanatçılar da böyle davranabilse. Keşke bütün ünlüler de topluma karınca kararınca kimliğimiz, inançlarımız hakkında zaman zaman hatırlatma yapsa, örnek olsa.
Eğitilen kişinin, eğiten statüsüne geçtiğini ne zaman anlarsak sanırım o zaman her sanatçı, her futbolcu topluma olan borcunu güzel şeyler vererek ödemeye başlar.
Bana göre ne kadar çok kitap okuyan sanatçı ünlü olursa Arda'lar da çoğalır.
İyi ki varsın Arda! Sen o yaşınla her yaşta sporcuya, ünlüye örnek oldun.

Duvarın Ünlü Kitap Satıcıları

1965 ile 1980'lı yıllarda PTT Meydanı'nda bulunan polis karakolu çay bahçesi duvarında çizgi roman satışı yapan birçok isim bugün Türk Edebiyatına, Türk Çizgi Dünyasına ve Türk Tiyatrosuna yön veriyorlar.

YÜCEL ÇAKMAK

Demokrasi Meydanı veya bilinen adıyla PTT Meydanı… Uzun yıllar belediye otobüslerine ev sahipliği yapan, bayram tebrik kartlarının satıldığı sonra ise yunuslu süs havuzlarıyla gündeme gelen şimdi ise oturma banklarıyla dikkat çeken Demokrasi Meydanı, 1970'li yıllarda tabiri caizse Elazığ'ın kütüphanesi gibiydi.

Şehrin merkez noktalarından biri olan o zaman ki adıyla PTT Meydanı'nda bulunan eski tarihi Hükümet Binası o dönemin Mehmet Ali Çakır Merkez Karakolu'nun duvarları kitap, mecmua ve gazete satışlarının merkeziydi. Karakolun bahçesi çay bahçesi konumundayken, bahçenin Gazi Caddesi'ne bakan köşesi günlük gazete satış noktası, PTT kısmına bakan duvarları ise o günün çizgi romanları olan Teksas, Tommiks ve Zagor gibi macera kitaplarının ikinci el satış ve kiralama yeri olarak dikkat çekiyordu.

O dönemlerin gençleri, günümüz orta yaşlı Elazığ'ın delikanlıları, duvar anılarını hala taze tutuyorlar.

DUVAR ANILARI

PTT Meydanı'nda eski Hükümet Konağı ve Mehmet Ali Çakır Karakolu çay bahçesi duvarının üzerinde çizgi roman satan, kiralayan veya orada ayaküstü okuyan birçok genç ise bugün ya çizgi roman çizeri, ya kitap yazarı yada tiyatro sanatçısı… Elazığ'ın tanınmış çizgi roman çizeri Ressam Murat Sevinç, Şair ve Yazar Nazım Payam, Tiyatro ve Sinema Sanatçısı Abdullah Şekeroğlu, Gazeteci Ahmet Tahir Erdem, Mizah Yazarı Bedri Yücel ve bu satırların Yazarı Yücel Çakmak bu duvarın müdavimlerindendi.

Duvar müdavimlerini araştırırken bir etkinlik için bulunduğum Türk Edebiyat Vakfı'nda Vakıf Başkanı Serhat Kabaklı ile Turan Gazetesi Köşe Yazarlarından Mehmet Ali Talayhan'ın da duvar etkinliklerine katıldıklarından haberdar olduk. Serhat Kabaklı buradan çokça kitap satın aldığını, Mehmet Ali Talayhan ise kitap kiraladığını söyledi.

NAZIM PAYAM

Çaydaçıra Dergisi'nin Yazarlarından Değerli Kardeşimiz Ayla Koç, Yazar ve Şaiir Nazım Payam ile yaptığı röportajda, yazarlık hayatının çizgi roman okuyarak başladığını anlattı.

Röportajın bir bölümünde Nazım Payam, duvar anısını şöyle anlattı: "Benim gibi arkadaşlar da varmış ki biz yavaş yavaş kendi kendimize şiir kitapları bulmaya hikâye kitapları bulmaya başladık okumaya başladık. Her çocuk ki ben de renkli romanlarla başladım Teksas Tommiks ile başladım macera serüvenlerine polisiye türünde kitaplarla başladım. Elazığ da meşhur bir yer var PTT'nin önünde kitaplar satılırdı. Sarı Selo derlerdi satıcıya. Evet orada bugünkü eski vali konağının çevresi. Orada kiralık kitap okunurdu, kiralık kitap sergisi takas yapılırdı. Ben onları çok okudum en sağlıklı müşterilerinden biriydim her harçlığımı götürür oraya verirdim başka hiçbir şeye harcamazdım."

MURAT SEVİNÇ

Türk Çizgi Roman Çizerlerinden Dındik Mizah Dergisi Genel Yayın Yönetmeni Murat Sevinç de çizgi roman çizerliğinin PTT Meydanında çizgi roman okuyarak başladığını dile getirdi. Tarihi çizgi roman ve çocuk hikâye kitapları çizeri Murat Sevinç, duvar anılarını şöyle dile getirdi: "1975 yılını hayal meyal hatırlıyorum. 12-13 yaşlarımdaydım. Babam, çok istediğim için beni ikinci el çizgi roman satan gençlerin yanına götürdü. Elazığ'da PTT binasının yanında o zamanlar belediye otobüs durağı vardı. Orada gençler çizgi roman takası ve satışı yapıyordu (yani Texas-Tommiks okuyucuları). Birçok genç çocuk oradaydı ve o kadar çok okunmuş kitapları vardı ki babam bana birkaç kitap aldı. O sevincimi tarif edemem. İşte o zaman başladı çizgi roman sevgim. Okudum, okudum ve bu bir alışkanlığa dönüştü. Orada bir arkadaş grubum oldu. Sakin bir yerdi; hemen arka tarafta Elazığ Valiliği'nin duvarı vardı. Duvarın üstüne kitaplar serilirdi, biz de orada oturup sohbet ederdik."

ABDULLAH ŞEKEROĞLU

"Sabah simit satıyordum simitten sonra ise gazete satıyordum. Evin geçim yükü o zaman bendeydi. Sabah gazeteleri dağıtıyor akşam ise paramı topluyordum. Paramı götürüp anama veriyordum. Boş vakitim yoktu ama PTT Meydanının müptelasıydım. Ekmek arası yumurtalı soğanımı yer, bir yandan da Zagor okurdum. İyi bir Zagorcuydum. Lakabım Zagor'du. Bende orada zaman zaman Tarkan sattım.

O meydanda kitap satışını ve kiralamanın organizatörü Kelle denilen biriydi. O meydan çok şenlikliydi. Lahmacuncular, seyyar satıcılar

ordaydı. Orada taksi durağı da vardı. Bir de Faytoncular vardı. Orayı hala özlüyorum. Oarada güzel anılar bıraktım."

YUSUF EROĞLU

"Yeni yetmeler bilmezler. Eskiden çizgi romanlar vardı. Bunların en meşhurları ise, Tommiks ile Teksas'dı. Bizler yıllarca bunları okuduk. Okuma alışkanlığımızı bunlarla kazandık. Bunları okumak hastalık haline gelmişti. Tabi ki kitapevinden yenisini almak gibi bir lüksümüz yoktu. Eviz yıhılmaya. Para

mı var ki alah? Ya ne ya! Peki nasıl okurduk? Kiralayarak. PTT Meydanı'nda, o zamanki hükümet binasının beton duvarının üstünde, Doğan ve Adnan kardeşler kiraya verirlerdi. On kuruş verip, kiralar. Hemen duvarın üstüne oturur okurduk. Öyle alıp eve filan götürmek olmazdı. Bu vesile ile Doktor Salosoyu, Çelik Bilek'i, Rodi'yi, Suzi'yi,.Yüzbaşı Tommiks'i Konyakçı'yı tanımış olduk. Kırmızı ceketlileri. Kızılderililerı.bilmiş olduk. Tabii ki, bunlar tutunca, piyasaya yeni aktörler çıkmaya başladı. Zagor. Maskeli adam. Örümcek adam gibi çizgi romanlar türedi. Daha sonra Karaoğlan isimli Türk Kahramanları yazılıp, çizilmeye başladı. Amma ve lakin hiçbiri Tommiks ve Teksas'ın yerini tutmadı. Bizim zamanımızda okumak, bilgilerimizi arttırmak bir tutku halindeydi. Okumak bizim için ekmek su gibiydi. Bunlar bize yazma alışkanlığını da kazandırdı. Lisede. Kompozisyon dersinde hep on alırdık. Bugün yazı yazabilmemizin sebebi, bu anlattıklarımızın dışında, edebiyat hocamız. Mehmet Naci Onur Hocamızın emeği, katkılarıdır. Bizlere Edebiyatı sevdiren insandır. Allah sağlıklı uzun ömürler versin. Bugünkü çağalar. Türkçeyi 100 kelime ile konuşuyorlar. Bizim gibi eskiler. Okumaya Teksas Tommiks ile başlayanlar ise 1000 kelime ile. Okuyun gençler. Okuyon. Dinimizin ilk emri de, "Oku" değil mi?" Sağlıcakla kalınız."

BEDRİ YÜCEL

"Yıl 1978 ve sonrası. Babamın işyeri İzzetpaşa Camisi'nin altındaki pasajda olduğu için eski

adıyla PTT meydanına çok yakın bir yerdeydik. O yıllarda her gemç gibi biz de çizgi romanları ve mecmuaları elimizden düşürmezdik. Okuduğumuz Teksas, Tommiks, Zagor gibi kitaplarla, Tarkan, Kara Murat gibi dergileri kaldırıp atmaz elimize alıp PTT Meydanına gidip eski Hükümet Konağının duvarının üstüne ve önüne koyarak satan ve değiştiren seyyar kitapçılardan başka sayılarla değiştirirdik. Bu olayı hemen hemen her gün yapardık. Büyük bir meydandı. Ve onlarca kitapçı bu işi yapar, yüzlerce genç ve çocuk da buradan ayrılmazdı. Sabahtan akşama kadar takas yapılıp yeni sayıları da satın alınırdı. Kitap işleri haricinde bu meydanda ki seyyar satıcılardan simit, gazoz, lahmacun, halka tatlı alıp yiyip içmek de gün içerisinde yaptığımız olağan işlerdendi. Televizyonun Elazığ'a gelmesiyle dergi ve mecmua yavaş yavaş hayatımızdan çıkar ve PTT meydanındaki bu kitap pazarı da kaybolmaya başlar.

YÜKSEL DEMİR

"Teksas, Tommiks dergilerinin her sayısı sonunda, hikaye en heyecanlı, merak uyandıran yerinde yarım kalıyor, bir sonraki sayıyı heyecanla bekliyorduk. Dergi sayısı, çeşitliliği, o günün mütevazı öğrenci harçlığımızla her sayıyı satın almamıza izin vermiyor. Sınırlı harçlığımızı bu dergilerde tüketmek, sorumluluk duygumuza uymadığı gibi, bütçemizde sokak dondurmacısına, macuncuya, sinema biletine, Kambur Hafız'dan bisiklet kiralamaya para kalmıyordu. Neyse ki uzun sürmedi, "Her talep kendi arzını yaratır" kuralı çalıştı. İktisadın gözünü seveyim, temel kanunları her zaman çalışmıştır, iktisat teorileri yazılmış,

yazılmamış, umuru olmaz. Şehrin tam ortasında, Postane Meydanı'nda, bir anda çizgi roman pazarı oluştu kendiliğinden. Burada, çizgi romanların tüm eski ve yeni sayıları, yeni ve ikinci el olarak bulunuyordu. Dergiler, yer tezgahında yan yana dizili sergileniyordu. Bu işi yapan birkaç farklı kişi olsa da, işin kompetanı, kafasının karakteristik yapısından hareketle "Kelle" lakaplı ve gerçek adını hatırlamadığım genç biriydi. Kelle'den istediğiniz dergiyi satın alabildiğiniz gibi, istiyorsanız çok daha uygun bir fiyata kiralayabiliyor, kiraladığınız dergiyi hemen oracıkta Kelle'nin temin ettiği, çay ocaklarında da yaygın olan alçak ve v şeklindeki iskemlede oturarak okuyup bitirebiliyorsunuz. Kelle, bugünkü tabirle vizyoner bir girişimci. Kelle'nin yanına vardığımızda genellikle ilk sorumuz, "Son sayı geldi mi, falanca sayı var mı?", ayrılırken son sorumuz ise, "Yeni sayı ya da falanca sayı ne zaman gelir?" oluyordu."

ERCÜMENT YÜCEL

"1965 yıllar olsa gerek gider hükümetin duvarı üstünde dizili olan Teksas yada Tommiks serilerine bakar okuyacağımızı ya değiş dokuş yapar yada orada 25 krş kiralar hemencik okurduk. Yani o duvar bizim okuma masamız olmuştu. Bizim dönemimiz gençlerinin çoğunun oraya yolu düşmüştür. İki kardeş vardı onları kitapları getirir kiraya verirdi. Duvarın yönü batıya bakan kısımdı. Duvarın yüksekliği oturduğumuz zaman ayağımız yere değecek yüksekteydi. Yine bu kısımda Yılbaşı ve dini bayramlarda tebrik kartı satanlar tezgâh kurardı."

Kiralık Kitaplar…

Henüz hayatımız 3T tarafından esir alınmamış bir dönemde, çok da uzak değil bundan 40-45 yıl önce, günümüzden baktığımızda bin bir yoklukla geçirmiş olduğumuz çocukluk yıllarımız bütün yokluklara karşı bugün özlemle andığımız tadına doyulmaz zamanlardı.
Televizyonun tek kanallı, Telefon ve Tablet'in icat edilmediği zaman dilimlerinde akıllı olan makineler değil insanlardı. Bizim kuşaklara hazır verilmezdi hiçbir şey lazım olanı siz icat ederdiniz. Kendi oyuncağınızı inşaat tellerinden, serum lastiklerinden elektrik kablolarından çivilerden, borulardan, ağaç dallarından, çamurdan, gazoz kapaklarından siz yapardınız.
Eğer kız çocuğuysanız, annenizin ördüğü kazaklardan artan iplerden veya diktiği-diktirdiği elbiselerden kalan parçalardan bebekler, beşikler, çantalar ve daha neler neler.

AHMET TAHİR ERDEM

O masum zamanların en büyük eğlencelerinden biri de hiç kuşkusuz çizgi roman okumaktı. Bizlerden yaşça büyük olanlar foto-roman okurlardı, bizler de Teksas-Tommiks diye kısalttığımız ama içinde onlarca farklı tür olan çizgi romanları okurduk. Zagor, Kaptan Swing, Tex, Fantom gibi yabancı yayınların yansıra, Karaoğlan ve Tarkan'da kendimiz bulur, zalim Bizans'a savaş ilan ederdik.
Evlerde sadece Babalar çalışır Anneler evi çeker çevirirdi. Eve tek maaş girer ve ay sonu zor gelirdi. Haliyle bizim harçlıklar da bu bütçeye göre çok cüzi miktarlar olurdu. Kitap satın almak ciddi bir külfetti ve her aradığınız yayını bulmakta pek mümkün olmazdı. İşte bu yokluklar kitap kiralama sektörünü ortaya çıkararak bizlere çöl ortasında vaha hizmeti sunmaya başladı.
Önce sadece eski Hükümet Konağının arka duvarlarında hem satılan hem kiralanan seyyar bir hizmet olan bu sektör kendi alıcısını oluşturmuş, cebine üç otuz parayı koyan çocukların ana uğrak noktalarından biri olmuştu. Rahmetli babam Hükümet konağında çalışan bir memurdu. Öğlen yemeği için eve gelen babamı yalvar yakar razı eder, peşine takılır onun nezaretinde bu duvarlarda sergilenen kitaplara iştahla bakar sadece bir tane hakkım olduğu bilinciyle kasap kedisi gibi yalanır dururdum.
Daha sonra bin bir zahmetle biriktirdiğim bu kitapları mahalle bakkalından aldığım bir sebze kasası üstünde bende mahalle çocuklarına kiralamaya başladım. Satın almak isteyenler de çıkıyordu arada ama ben hiçbirine kıyamadığım için sadece değiş tokuş yapmaya razı oluyordum.
Bu kitap aşkı ve yokluklar birbiriyle çelişirken akraba evlerindeki kitaplara dadandım bir süre seçenekler çok kısıtlı olmasına rağmen Altın Kitaplar serisinden dünya klasikleriyle bu sayede tanışmış okudukça artan bir iştahla o yaşlarda hem Türk klasiklerinin hem dünya klasiklerinin çoğunu okumuştum.
Dumlupınar İlkokulu'nda bize okuma aşkını aşılayan Fatma Özçelik hocamızı rahmetle yâd etmeden geçemeyeceğim, Türkçe dersimizde okuma parçalarını hepimize ayrı ayrı okutur, en iyi okuyanı notla ödüllendirirdi. Emiminki birçoğumuz onun sayesinde kitap kurdu olup çıktık.
Kemalettin Tuğcu'nun; içinde kendimizi bulduğumuz hikâye kitaplarının ardından Peyami Safa'nın; Cingöz Recai serisinde hırsız polisçilik oynarken Mustafa Necati Sepetçioğlu'nun; Kilit - Anahtar - Kapı - Konak – Çatı serisinde devlet kurar devlet yıkardık.
Modern yaşamımızdan ilk çıkan sanırım kitaplıklarımız oldu. Rahmetli babam; "kitaplığı olmayan ev fakir evidir" derdi. Sokaklarda oynayan çocuklarımız yok artık, Avm'lerde hazır oyuncaklarla kandırdığımız çocuklarımızı akıllı! Telefonlara, kendimizi de zamana esir ettik artık.

Gizem Özer'in hedefi Olimpiyatlar…

Milli boksör Gizem Özer, önemli bir başarıya daha imza atarak 8. kez Türkiye şampiyonu oldu. Milli sporcu, son zaferiyle birlikte gözünü Paris Olimpiyatları'na dikti.

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ Belediyespor Kulübü'nün 23 yaşındaki boksörü Gizem Özer, 2017 yılında boksla tanıştığı günden bu yana önemli başarılara imza attı.

Milli boksör, bu süre zarfında 8 Türkiye şampiyonluğu, 1 Avrupa şampiyonluğu, 2 Avrupa üçüncülüğü, Akdeniz Oyunları'nda üçüncülük ve üniversiteler arası dünya şampiyonluğu gibi birçok kritik başarıya imza attı.

Hedefleri doğrultusunda antrenörü Cemil Döndü eşliğinde çalışmalarına devam eden Özer, en büyük hedefinin ise 26 Temmuz-11 Ağustos 2024 tarihlerinde Paris'te yapılacak olan yaz olimpiyatlarında madalya kazanıp Türk sporuna yeni zaferler kazandırmak olduğunu kaydetti.

Hedef Paris Olimpiyatları

Milli boksör Gizem Özer, bu önemli zaferle ilgili duygularını paylaştı.

"2017 yılında boks ile tanıştım. Bu zamana kadar 8 defa Türkiye şampiyonu oldum. 1 Avrupa, 2 defa Avrupa üçüncüsü, Akdeniz Oyunları üçüncüsü ve üniversiteler arası dünya şampiyonu oldum. Birkaç gün önce Kocaeli'de düzenlenen Büyük Kadınlar Türkiye Boks Şampiyonası'nda 8. Türkiye şampiyonluğumuzu elde ettik. Bunun için çok mutlu ve gururluyuz. Şu an çalışmalarımıza hiç ara vermeden en büyük hedefimiz olan 2024 Paris

Olimpiyatları'na çalışıyoruz. Bunun için gerekli mücadeleyi, çalışmayı sonuna kadar verip, güzel bir şekilde ilimizi ve ülkemizi olimpiyatlarda temsil etmek istiyorum. En önemlisi oraya gidip madalyayı garantilemek, sonrasında ise madalyanın rengini değiştirmek için tüm mücadelemi vereceğim."

Cemil Döndü: "Madalya bekliyoruz"

Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve Belediyespor Kulübü boks antrenörü Cemil Döndü, milli sporcunun başarılarını değerlendirdi.

"2008 Çin Beijing 2008 Yaz Olimpiyat Oyunları 3.'sü Yakup Kılıç'ın da yetiştirici hocasıyım. Gizem Özer, 2017 yılında boksa başladı. 2017 yılından 2024'e kadar 8 kez Türkiye şampiyonu oldu. Avrupa oyunlarında 2024 Paris Olimpiyatları için vize aldı. Allah nasip ederse, 26 Temmuz-11 Ağustos 2024 tarihlerinde Paris'te yapılacak olan yaz olimpiyatlarında ülkemizi en iyi şekilde 60 kiloda temsil edeceğiz. Başarı ve madalya bekliyoruz. Çalışmalarımız sürüyor."

Başkan Şerifoğulları'na ziyaret

Milli Sporcu Gizem Özer ve Antrenörü Cemil Döndü, Elazığ Belediye Başkanı Şahin Şerifoğulları'nı Olimpiyat öncesi makamında ziyaret etti.

Gizem Özer'den başarılar beklediğini ifade eden Elazığ Belediye Başkanı Şahin Şerifoğulları; "Bir yandan spor yatırımları kapsamında aziz şehrimize yakışır kalıcı eserler bırakmak için çalışmalarımıza yoğun bir şekilde devam ederken, bir yandan da sporun ve sporcunun yanında olmaya devam ediyoruz. Ayrıca, Paris 2024 Yaz Olimpiyat Oyunları'nda ülkemizi ve ilimizi temsil edecek olan Milli Sporcumuz Gizem Özer'e başarılar diliyorum. İnanıyorum ki kıymetli sporcumuz Paris'te, aziz şehrimizi gururlandıracak bir başarı hikayesi yazacaktır. Nazik ziyaretleri için başarılı sporcularımıza ve hocamıza teşekkür ediyorum." diye konuştu.

Elazığ'dan Yozgat'a kitap fuarı günlükleri…

Kurak ağaçsız bir şehir beklerken yemyeşil alanların çok olduğu bir şehirle karşılaşmam beni mutlu etti. Çamlık milli parkının ilk milli park olduğunu da orda ögrendim de kitap fuarını unutup küçük sakin bir şehir olan Yozgat'ın temiz havasına dalmıştım. Boğazlıyan ilçesinden geçerken şiddetli bir yağmura yakalandığımızda havanın hiç açmayacağını zannediyordum. Fuar alanına nasıl geçeceğim diye bir adımlık yolu düşünürken sağanak yağmur yerini karanlık ama sakin bir havaya bıraktı.

OYA ORHAN

Yozgat sakin bir şehir ilçesi Sorgun daha işlekti. Kitap fuarımız ilçeye kurulmuştu. İki gün kaldığım kitap fuarında masal kitabımın meraklıları çocuklardı. Çocuklar merakla kitabın kapağına bakarken masal kahramanları da onları merak ediyordu. Babasıyla gelen Şifa... Su satarak okul harçlığını çıkaran Muhammed. Masal kitabıyla konuşan Meczup. Bisikletiyle kitaplara bakıp geçen Rıza. Hayatın meşguliyetlerinin içinde anne babalarıyla gelen çocuklar. "İki su şişem kaldı satamadım size su vereyim bana kitap verebilir misiniz?" diyen Muhammed bizimle stantta kitap okumaya başlamıştı. Bir ilçede kitap fuarında ilk defa bulunuyordum. Yorgunluk ve koşturma ne kadar etkiliyse de çocukların gülümseyen yüzü yorgunluğu unutturuyordu. Almanya'dan Yozgat'a yerleşen bir aile vatan hasretini Yozgat'a yerleşerek gidermişti. Kitabi hasretle eline aldı ve eski masalları okumak için sabırsızlandı. Masal kitabını kendisi için alacağını duyunca mutlu olmuştum. Yediden yetmişe herkes okuyabiliyordu. Sıcak, samimi iki cümle bulmak için, anne kokan masalları okumayı istiyorlardı. Almanya'dan gelip Malatya'daki depreme yakalanmış bir ailenin Yozgat'a yerleşmesinin hikayesini dinlerken duygulanmıştım. Vatan hasretini, yazdığım masalları okuyarak giderecekti. Unutulmaya yüz tutmuş masallar onun ruhuna şifa olacaktı. Şifa demişken, minik okurum Şifa masal kitabını beğenip alırken kendisinin de yazı yazdığından bahsetti. Yazı yazmanın büyüsüne o da kapılmıştı. Yazmayı bırakmamasını söylediğimde gözlerindeki ışığı fark ettim. Su satarak okul harçlığını çıkaran Muhammed de belki evde yatacak yeri bile yoktu ama su ile değiş tokuş yaptığı kitabı yastığının altında saklayacaktı biliyorum.

Sakin küçük şehrim Yozgat'a Mardin'den gelen Metin kardeşimizin kızı İnci'ye de masal kitabımı imzaladım. Çocukken dinlediğim masalların Türkiye'nin her yerine ulaşması beni mutlu ediyordu Yozgat'ta çocukluk arkadaşım Nermin'e misafir olurken yaptığı nohutlu yemeğin tadı hala damağımda. Misafirperverliği için canım arkadaşım Nermin'e, kitaplarımı büyük bir sabırla çıkaran Telmih Yayınevi sahibi Talat Özer'e sonsuz teşekkürler. Elâzığ'dan başlayan kültürel bir yolculuk Diyarbakır, Mardin, Ankara ve Yozgat fuarlarıyla devam etti. Yemek kitabımın hazırlık çalışmaları da devam ediyor. Elâzığ kültürüne ben de kitaplarımla katkıda bulunmaya çalışıyorum. Dünya çocuklarına masallarımızı ulaştırmak ümidiyle…

Tuncer'den Masal Kitapları

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

Elazığlı Eğitimci Hayal Koçoğlu Tuncer, "Evvel Zaman İçinde" adlı iki masal kitabı çıkardı. Masal kitapları Final Kültür Sanat Yayınları'nda yayımlandı.

Final Okulları'nda uzun yıllar idarecilik yapan ve aynı zamanda Türk Edebiyatı derslerine giren Hayal Koçoğlu Tuncer, 'Masal Anlatıcılığı' konusunda ihtisas yapıyordu. Tuncer, 5 yıllık 'Masal Anlatıcılığı' konusunda yaptığı çalışmaları 2 kitap da topladı. İki kitapta toplam 10 masal yer alıyor. Farklı bir masal kitabı çalışmasına imza atan Tuncer, "İçinde değerler eğitimi ve etkinlikler var. Öğretmenler veya anne bana ile birlikte yapılacak etkinlikler de koydum. Biraz daha aileyi ya da sınıf ortamını işin içine katmak istedim." dedi.

"ÇOK MUTLUYUM"

İlk kez yayın dünyasına adım atan Hayal Koçoğlu Tuncer, "İki masal kitabım da artık hazır, yeniden anne olmuş gibi mutluyum. Acayip güzel duyguymuş şükür ki tatmak nasip oldu Şahane bir başlangıç, gelişme aşamaları oldu. Her aşamada yanımda olan, yol gösteren, desteklerini esirgemeyen çok kıymetli isimler bu kitapları bugüne getirdi." dedi.

Final Eğiti Kurumları Sahibi İbrahim Taşel'den çok büyük destek aldığını belirten Tuncer, "Hocam ben artık anlatmak, konuşmak, bildiklerimi başkalarıyla paylaşmak istiyorum! dediğim zaman "Öyleyse kitap yaz!" diyerek beni her zaman destekleyen hocam, ağabeyim Sayın İbrahim Taşel'e, kendisine kitaptan söz eder etmez beni cesaretlendiren, yol gösteren çok kıymetli Sayın Zeynep Özen Yavaş'a, kitaplarımın her aşamasında profesyonelliği samimiyetle harmanlayarak bana ışık olan çok çok kıymetli Sayın Final Kültür Sanat Editörü Belce Ünüvar ve çok kıymetli ekip arkadaşlarına ve hayatımın her anında bana kayıtsız şartsız destek olan canımın yarısı kardeşim Seval Koçoğlu Turgut, canım eşim Ayhan Tuncer ve gözbebeğim oğlum Mirza'ya, can dostlarıma, benimle mutlu olmayı kabul eden herkese çok çok çok teşekkür ederim." dedi.

HAYAL KOÇOĞLU TUNCER

Elazığ'da doğdu. 1992 yılında Hacettepe Üniversitesi Genel Dil Bilimi ve Türkoloji bölümünden mezun oldu. 2023 yılına kadar Final Eğitim Kurumlarında öğretmen ve eğitim yöneticisi görevlerinde bulundu.

Masal anlatıcılığına merakı, çocuk yaşlarında aile çevresinde anlatılan masallarla başladı. Üniversite yıllarında hocası Prof. Dr. Umay Türkeş Günay'ın Halk Anlatıları çalışmalarını yakından takip etti ve görüş alışverişlerinde bulundu.

Yıldız Teknik Üniversitesinden Prof. Dr Şahin Oruç'tan "Masal Anlatıcılığı ve Masal Anlatıcısı Eğitmenliği" dersleri aldı.

Psikiyatrist/ Psikoterapist Hira Selma Kalkan'dan "Sanat Terapisi" dersleri aldı.

2020 yılından itibaren çocuk ve yetişkin gruplarla masal ve sanat terapi çalışmalarını harmanladığı "masal terapi" çalışmalarına başladı.

Kadın ve çocuklara yönelik sosyal sorumluluk projelerinde gönüllü olarak görev aldı.

Masal anlatıcılığına ve masal derlemelerine devam etmekte olan Hayal Koçoğlu Tuncer, evli ve bir çocuk annesidir.

KURBAN BAYRAMI VE ELAZIĞ / 24.01.2020//06.02.2023

Merhaba arkadaşlar; bu ayki yazımı 24 Ocak depreminden başlayıp, Kurban Bayramı ile çıkacağım depremler ve ELAZIĞ şehrimize ayırdım ve inşallah beğenirsiniz.
24.01.2020 tarihinde ELAZIĞ merkezli bir deprem akşam 20:55'te Sivrice'de meydana geldi; en çokta Elazığ ve Malatya etkilendi. Bu depremde yapılan belirlemelerde 44 canımız gitti ve 1607 yaralı oldu; yıkımlar da en çok Elazığ olmak üzere bu iki ilimizi vurdu. İnsanlarımızın yaralarının sarılması da 3 yıldır devam ediyordu, çoğunlukta devletimiz tarafından inşaatları yapılarak teslim edilmişti ki 06.02.2023 tarihinde ard arda Kahramanmaraş merkezli iki büyük deprem daha 6 saat arayla meydana geldi ve Elazığ'da içerisin de olmak üzere 11 ilimizi etkiledi; asrın felaketi olarak tabir edilen bu iki büyük deprem Hatay başta olmak üzere; Adıyaman-Kahramanmaraş-Malatya ve diğer illerde özellikle bazı noktaları yerle bir etti. Resmi verilere göre 53.537 kişinin hayatını kaybettiği 107.213 kişinin yaralandığı bu büyük depremin üzerinden yaklaşık bir buçuk yıl geçtikten sonra akraba, dost, arkadaşları velhasıl milletimizi yaşam şartlarını yerinde incelemek amacı ile o il ve ilçelerimizin bazılarını bizatihi görerek durum muhasebesi yapmaya çalıştık. Özellikle Hatay en çok depremde hasar alan yerlerden biri yeşil ışık çıktı dedikleri zeytin bahçesi en az eni 20m. ile boyu 200 m. olan büyük bir yarılma meydana gelmiş ve bu yarık çok daha büyük olumsuzluklara da engel olmuş. İlk zamanlar katmanlar halinde olan bu çukur zamanla yağışların çok olmasından dolayı bozulmuş düzensiz bir çukura dönüşmüştür. Hatay ve diğer şehirlerde konteyner kentlerin işyeri ve konteyner barınma alanları olmasına rağmen yaşayan insanları psikolojisi henüz düzelmemiş diyebiliriz. Bu şehirlerin ve ilçelerin tamamında bebek ve büyükler için yapılan mezarlıklar iç açıcı bir durum olsa da duygusal bir pozisyona girmemek mümkün değil. Kahramanmaraş ve Malatya ile Adıyaman'da da farklı durum yok Hatay'da toz bulutları halen varsa da büyük bir yıkım bölümü tamamlanmış diğer illerde ise henüz yıkım çok fazla başlamamış bütün illerin ağır hasarlı binalarının yıkılması gereken binaları henüz duruyor. Deprem ülkemizin bir gerçeği; bizde bu konuda İstanbul'da 2 deprem programı yaptık, bunun içinde hemşerimiz Prof. Dr. Naci GÖRÜR hocamıza çok teşekkür ederiz. Sonuç olarak Allah bir daha bu tür depremleri yaşatmasın veya tedbirleri tamamlanmış bir ülke olalım inşallah.

GÜRKAN ÖZENSOY

Kurban Bayramı'nda da dini vecibelerimizi yerine getirerek bir dini bayramımızı daha kutladık; umuyor ve diliyorum ki tokun acın halinden anladığı bir bayram olmuştur. Ayrıca o kadar zenginliği olan bir ildeyiz ki maddi manevi tarafının yanında turizm konusunda da çok büyük atılımlar yapılması halinde büyük bir tanıtımını da her alanda sağlamış oluruz. Mesela Bakır Maden-Mermer-krom-Hazar gölü-Hazar Baba kayak merkezi-Keban Barajı-balıkçılık-Fırat nehri-Harput-orcik-pestil-leblebi-öküzgözü, boğazkere ve tehernebi üzümleri-Baskil kayısısı-Palu kalesi ve Murat nehri vd örnekleri çoğaltabiliriz. Bu duygu ve düşünceler ile güçlü bir lobi ile büyük atılımlar yapılması dileklerimle saygılar sunuyorum.

REKLAMLARINIZ İÇİN
0553 253 30 90
ARAYINIZ...

15 Temmuz'u Unutmayacağız, Unutturmayacağız!

Cumhuriyet döneminde ülkemizde de çeşitli darbe ve muhtıralar yaşanmıştır. Bunun en son örneği de 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanmıştır. Asker kıyafeti giymiş bir kısım terörist, demokratik usullerle gerçekleştirilen seçim ile işbaşına gelen hükümeti devirmek ve yönetimi ele geçirmek için darbe teşebbüsünde bulunmuştur.

15 Temmuz gecesinde yaşanan darbe girişimi ile de hiçbir düşmanın ve düşman devletin dahi cesaret edemediği ve başvuramadığı bir alçaklığa başvurulmuştur. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi, Genel Kurmay Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT), Özel Kuvvetler Komutanlığı, TÜRKSAT gibi ülkenin en mahrem, en kutsal ve en önemli yerleri bombalanmıştır. Başta buralar olmak üzere devlet kurumlarını ve devlet adamlarını korumak için gelen silahsız kişiler üzerine haince saldırılar yapılmış, bombalar atılmıştır. Bu hain saldırılar hem asker ve polis elbisesi giymiş hem de yıllarca Türk silahlı kuvvetleri ve emniyet teşkilatından ekmek yemiş, asker ve polis kıyafetli hain teröristler tarafından gerçekleştirilmiştir. Yine bu hain saldırıları devletin uçağı, helikopteri, tankı, topu, zırhlı araçları ve düşman için kullanılmak amacıyla alınan askeri mühimmat ve mermiler ile yapmışlardır.

15 Temmuzdaki darbe gecesi yaşanan gelişmelere göre bu darbedeki amacın sadece mevcut hükümeti devirmek ve yönetimi ele geçirmek değil, ülkeyi bölüp parçalamak ve kaos ortamına sürüklemek olduğu anlaşılmaktadır.

15 Temmuz hain darbe girişimi, 15- 16 Temmuz 2016 tarihleri arasında Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde kendilerini Yurtta Sulh Konseyi olarak tanımlayan bir grup asker tarafından gerçekleştirilen askerî darbe teşebbüsüdür. Türk Silahlı Kuvvetlerinin resmî internet sitesi ve TRT'de yayınlanan bildiride ordunun yönetime el koyduğu ifade edilerek ülkede sıkıyönetim ve sokağa çıkma yasağı ilan edildiği açıklandı. İstanbul'daki Boğaziçi ve

Fatih Sultan Mehmet Köprüsü jandarma tarafından kapatıldı, Türkiye Büyük Millet Meclisi F-16 savaş uçakları tarafından dört kez bombalandı. Ankara'nın Beştepe semtinde bulunan Cumhurbaşkanlığı Sarayı'na bombalama girişiminde bulunuldu. Muğla'nın Marmaris ilçesinde bir otelde bulunan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a karşı suikast girişiminde bulunuldu. Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar ve Kuvvet Komutanları darbeyi gerçekleştiren askerler tarafından rehin alındı.

16 Temmuz sabahı, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Genel Müdürlüğü personelinin gerçekleştirdiği operasyonlar sonucunda askerî darbe girişimi bastırıldı ve askerler silahları ile birlikte teslim oldu. Olaylar sonucunda 104'ü darbe yanlısı asker olmak üzere 300'den fazla kişi hayatını kaybetti.

ÇUKUROVA'DA IRGATLIK ZOR ZENAAT

İRFAN KARABULUT

Yaz demek Çukurova'da fakir fukara için çalışmaktı, nafaka toplamak, rızık aramaktı. Seksenli yıllara kadar gelmiş düzeni bozuk sistemi süre gelmiş alışkanlığını bir türlü değiştirmiyor aksine koruyordu hala. Ve öyle oldu da biz ötekiler için. Sabahları evin önündeki caddede insan seli birikir akar da akardı. Sağda solda homurdanarak parkeden bekleyen veya giden kamyon katarları ve bağrışarak telaşla koşuşturmayla bu kamyonlara binmeye çalışan ötekilerle dolup taşmaktaydı Yaşar Kemal'in toprakları. Yer yer irili ufaklı insan grupları ve başlarında bu zavallı ötekileştirilmişlerden nemalanan aç paragöz "elçi" denen toprak ağalarının yardakçıları bulunurdu. Bu elçiler hem ağalardan hem de çalışmaya muhtaç insanlar üzerinden haksız pay çalardı, çalışmadan, emek sarf etmeden, ter dökmeden günlük kazançlarından. Her gün kan ter içinde tarla çapasında, ürün toplamada, toprak sulamada ve daha nice işlerde ırgat olarak çalıştırılan bu insanlar ağalarla anlaşmış elçiler tarafından daima sömürülmekteydi. Hak ettiği ücretin çok altında hem de günde on iki, on üç bazen de yerine göre on beş saat üstelik üzerinde elçi başının adı yazılı çalışanların adına "bilet" dedikleri bir kâğıt kupon karşılığına canlarını dişine takıp tırnak araları kan belleri bükük vaziyette günü tamamla dönerlerdi evlerine ırgatlar. Aç gözlü elçiler ağalardan aldıkları yüklü paraları Yaşar Kemal'in naçar ötekilerine sözüm ona utanmadan verirlerdi haklarını kendi usulünce. Üstünde adı yazılı elçi ırgata günlük verdiği biletler yirmi, otuz adet birikince bin bir nazla azar azar, ya da üç, beş bileti bölük pörçük halde paraya çevirip verirdi ırgata hak ediş dediği parasını. Ve bu sürüye bende yokluk belimi bükünce ister istemez katıldım çaresiz. Hem de zaman beni gönüllü yazdırmıştı kitabesine. Akşamdan annem öğlen yemeği için bir cam kavanoza sulu yemek, kahvaltı ve sebzelerden oluşan bir yolluk hazırladı. Ertesinde geceden sıkılıp buğulu nemli sıcak bir sabaha eşlik etmek için uyandım saat beş gibi daha yelkovan uyanmadan. Henüz çalıştığı simitçi fırınını açmamıştı evimizin köşesindeki "Tefşino" adlı Mardinli çocuk. İşçiler dahi birer ikişer gelmiş dükkân kepengine kafasını dayamış yarı uyuklar haldeydi. Benden evvel kalkan annem yolluğumu hazırlıyordu beni uyandırmaya kıymaya kıymaya. Çok zordu tarlalarda ırgat olarak çocuk yaşta çalışmak, ama hayat acımıyordu işte. Karmam daha evvel öğrenilmeden kalan dersleri bir an önce yaşatıp bir üst öğretilere geçmeye çabalıyordu sonunda. Giyinip anneme dışarıda bekleyeceğimi söyleyerek simit fırınının köşesinde ana caddeden bin bir küfürle yaşlanmışlıklarına bakmaksızın onları delicesine hor kullanan ve şoförlerine küfürlerini homurtularla serzenişçe belli eden kamyonları izleyip başladım saymaya.

Gün ağarmış yine ortalık savaş alanına dönerken başında siyah eski bir şapka bulunan şalvarlı bir elçinin cılız sesli onayıyla kamyonun bir köşesine sinmiş yarı uykulu elimdeki azığımızla yol aldık bilinmeze şafakla. Koca kamyon dolduruyordu terkisini kadın, erkek, çocuk, yaşlı, genç demeden. Kuyrukları soğuktan kıçına sıkışık sokak itleri ıssız yerlerde rahatsızlığın bahanesiyle ha bire saldırıyordu yolların aşındırdığı kamyon lastiklerine. Geçtiğimiz yol üstlerinden alaza tutulmuş buram buram ekmek kokuları aç midelerden evvel istila ediyordu burunları. İki çeyrek saat yol aldıktan sonra bir yol üstünde nihayet durunca üstümüzdeki kamyon rüzgârı da kesildi istemeden.

Başımı kaldırıp baktığımda sabahçı bir ekmek fırınının önünde koşuşturuyordu kucakları sıcak ekmekle dolu insanlar. Fırın ise bağrını odunla beslemiş ağzı alev alev yanan kapısından ekmekten evveli kokusunu yayıyordu etrafına sadistçe. Şoförle birlikte ön tarafa kurulmuş olan elçi başı gıcırtıyla açtığı kamyon kapısından atladı kısacık cılız şalvarlı boyuyla. Evvela otuz kırk tane sıcak ekmek siparişle yüz metre mesafeyle yandaki bakkaldansa iki kilo zeytin,

üç kilo beyaz peynir, bir o kadar da helva satın alıp kamyon kasasına çıkarak kahvaltı ikramı bizden diyerek sundu bizlere. Kamyon daha harekete fırsat bulamadan ekmekler pay edilip sunulan kahvaltı büyük bir nimet sayılarak yenildi elçi başıyla birlikte eşit bir şekilde. Ardından canlandı karınları tok bedenli ötekiler. Ve başladı kimi ağızlarda tütün nefesler kimisinde de sıla hasretli türküler. Irgatların bedenlerini terk eden uyku yerini neşeye bırakmakla birlikte kamyonda bir düğün havası esmeye başlamıştı. On on beş dakika sonra yaşlı kamyon sanki ötekilerin bu halinden rahatsız olmuşçasına ana yoldan ayrılıp engebeli bir toprak yola girmekle kalmayıp kahvaltıya çağırmamasının hıncını onları sallayıp yalpalayıp silkeledi.

Dağ başının bu kuş uçmaz kervan geçmez yerinde kıraç tarlalarda sadece esen seher yeli ürkütmüyordu. Çok değil bir süre sonra etrafı ıssız kıraç bin dönümlük yanı başında gür bir ağaç olan yol kenarı bir tarlada durdu yorgunluktan yaşlı kamyon. Tarlaya ilk ayak basan bodur elçinin sesi duyuldu. “De haydeeeyyy hayde son durağğğ analar bacilar beğleerr!...” Ve ardından yaşlı kamyon içindekileri hazmedemezcesine başladı kusmaya kadın, erkek, çocuk bir bir kazma değmemiş kıraç tarlaya. Ellerinde öğlen azıklarıyla insanlar arka kapağı açılan kamyondan istemeye istemeye inmeye çalışırken daha genç ve atikler atletikçe kızlara gösterişle kamyonun yanlardan habire.

Tüm ırgatları bu ıssız yerde sürgüne bırakan kamyon neşeyle tırısa kalkıp tekrar gerisin geri kaybolmuştu toprak yoldan geldiği gibi. Ötekiler yavaş yavaş buharlaşan serinliğin yeri sıcağa bırakışının farkı hissiyle azıklarını ağaç gölgesine istifleyip bodur elçinin gür sesiyle etrafına toplandılar. “Herkez birer çapa alacağ namaza saf tutar halda yan yana dizülüp bir hattı (nadasa bırakılmış kıraç toprakta pulluğun açtığı iz, ark, yol veya hendek) alarağ çapa yaparağ tez başa güdecek. Kofik etmek yoğ arkanızdan taküpteyim haa. De hayden kolunuza kuvvet rast gele!...” Irgatlar güneşin yakıcı etkisini azaltmak için evvela başlarını kalın güneş geçirmez bir bez veya puşuyla kapladılar sonra kalın giyecekler giydiler. Bende kamyonda tanışıp sohbet ederek dost edindiğim kişilerin uyarısıyla aynı şekilde kapanıp bir çapa alarak bilinmezliğin, çaresizliğin sunduğu yaşamsal eksik dersleri öğrenmek adına bir kez daha ötekileştik insan kalabalığın ortasında karmamın sunduğunu öğrenmeyi bekledim bir gönüllüce. İlk başlarda çapa yapmak eğlenceliydi.

Kader birliği yapmıştı yan yana dizilen kadın erkek çocuklar. Çapalarıyla sanki ellerindeki kanaviçeye sabırla hayallerini kazıyordu gerdanı beyaz genç kızlar. Ve erkekler her çapada atını bir adım daha sürüyordu yavuklusuna. Ben acemi çaylakça çok hızlı şekilde çapayı derinlere vurarak neşeyle kendimi ispatlarcasına öyle hızlı gidiyordum ki sonunda birlikte çalıştığım kişilerce uyarıldım. Çünkü daha gün yeni başlamış ve bu işin gücün yarını da vardı. Böyle devam edersem gün bitmeden benim biteceğimi usulüyle yavaş yavaş dinlenerek ve bir iki çapaya beş dakika doğrulup nefes alıp devam etmemi söylediler. Ki insanlar haklıydılar da gün çubuğun gölgesini aşmadan öğlene doğru yere eğik halde çalışmak bel ağrısı ve çapayı tutan ellerimin yavaş yavaş kızarmasıyla kendini gösteriyordu yorgunluk.

Karışık gruptan bir kişi çoktan havlu atmış ilk kez yapmaya çalıştığı bu zor işi kabullenememişti çocuk bedeni. Baş ağrıları şiddetlenince elçi onu civarda bulunan tek ağacın altına gönderdi dinlenmesi için. Arada su içmek ve tuvalet ihtiyacı bahanesiyle mola veren ırgatları zaman çalıyorlar diye uyarıyordu elçi. Bir ara yaşıtımız gençlerle eğlence olsun diye yarışarak kimin daha evvel bulunduğu hattı bitireceği konusunda bahse tutuştuk. Hırs ve süratle on kişilik ekipte evvela başa gidendim ben. Ve tarlanın öbür ucunda hattı bitirip yarışı kazanmanın sevinciyle çapamı kaldırdım havaya. Dönüşte başka bir hattı yavaş ve dinlenerek çapalayarak tekrar ırgat grubunun yanına geldim. Elçi de yanıma yaklaşıp bana

- O çapayı havaya niye kaldırdın?
- Yarış yaptığ yarışı ben kazandığım için kaldırdım.
- Sakın bir daha kaldırma çapayı havaya yoksa kafan gırarım.

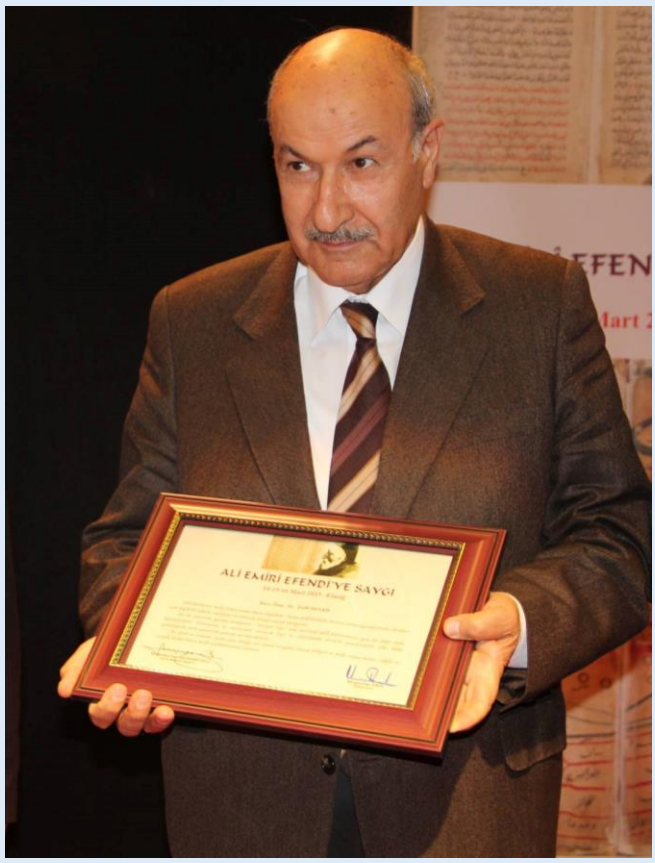
Ne olduğunu anlamadan şaşkınlık içindeyken toparlanıp sordum sebebini.

- Niye ki abe noldukine?
- De get hayde tıfıla bağ. Sankim bilmezmiş gibi konuşma töbe töbe…
Diyerek siniri asabı tavan yapmış halde uzaklaşan elçiye diğer ırgatlar müdahale edince elçide bizden oldukça hızlı adımlarla iri toprak parçalarını eze eze uzaklaşıp gözden kayboldu bir müddet. Meğerse işin aslı başkaymış. Irgatlar anlattığına göre çapayı havaya kaldırmak "ağaya küfür sayılıyormuş" yasakmış. Bizde bunu öğrendikten sonra zaten öğlen olmuş yemek için mola vermiştik. O ara elçi tekrar sakinleşip aramıza gelince yanına giderek olayı bilmediğimi burada ilk günüm olduğunu anlatınca elçi beni affetti ve olay bağlandı tatlıya böylece.
Nihayet öğleni karşılamanın sevinciyle doldu içim. Bozulmasın diye akşamdan buzdolabında saklanan sulu yemekleri öğlen sıcağında güneşte bekleterek ısıtıp diğer yiyeceklerle beraberce yedikten sonra tüm ırgatlarla tek ağacın gölgesini paylaşıp dinlenip güç kazandık. Rahatsız olan diğer kişi de yemekten sonra kendine gelip tekrar bizimle çalışarak birlikte günün geri kalan kısmını bitirdik. Ve paydos zilinden evvel bizi terk eden kamyon bıraktığı gibi tekrar almaya geldiğinde yorgunluk biz ötekileri alt etmişti. Eve geldiğimde ana yüreği dayanmamış olacak ki ucu caddeye açılan sakin sokağımızda evin karşısındaki boş arsada ufak bir saç kazanda ateş yakarak duş almam için su ısıtmıştı. Dört yaşlarındaki kardeşim sağda solda aklınca kuru dal toplayıp ateşin yanması için yardımcı oluyordu anama. Kamyon sabah bizi aldığı yerde durduğunda saat sekiz olmasına rağmen hava aydınlıktı aydınlık olmasına ama biz ötekileştirilmiş ırgatlarda mecal kalmamıştı. Bizi etrafına toplayan elçi sırayla o gün çalışmamızın karşılığı olan biletlerimizi verdiğinde mutlu olsak ta tek isteğimiz bir duş ve dinlenebileceğimiz bir yer yatağıydı aslında.

Prof. Dr. Zülfi Güler vefat etti

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ'ın yetiştirmiş olduğu akademisyenlerden Prof. Dr. Zülfi Güler, 26 Haziran 2024 tarihinde Bursa'da vefat etti.

80 yıllık ömrünü Türk eğitimine ve Türk bilimine adayan, edebiyat öğretmenliğinin ardından akademisyen olarak Fırat Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde binlerce öğrenci yetiştiren "hocaların hocası" Prof. Dr. Zülfi Güler geride bıraktığı hatıraları ve milletimize emanet ettiği kıymetli eserleriyle Türk milletine eşsiz bir miras bıraktı.

Merhum Zülfi Güler'in cenaze namazı 27 Haziran Perşembe günü Bursa Hacı Ömer Raca Camii'de kılındıktan sonra Bursa'da toprağa verildi.

Kıymetli hocamıza Yüce Allah'tan rahmet; yakınlarına, bilim, kültür ve eğitim camiasına başsağlığı diliyoruz.

Prof. Dr. Zülfi Güler

Zülfi Güler, 1944 yılında Elazığ'ın, şimdiki adı Gümüşkavak Mahallesi olan, Hırhırik Köyü'nde doğdu. Babası, aynı köyden Arap Mustafa Efendi, annesi Bahçekapı (Şintil) köyünden Muazzez Hanım'dır. Babası, Birinci Cihan Harbi'nde Suriye Cephesi'nde askerlik yaptığı ve uzun süre (muhtemelen 1910 ile 1930 yılları arasında) Suriye'de kaldığı; harpten sonra bir Arap Köyü'nde imamlık yaptığı için, kendisine Arap lakabı verilmiştir. Daha dört yaşındayken babasız kalan Zülfi Güler, ilkokulun ilk üç yılını, sık sık adı değişen, şimdiki adı galiba İsmet Paşa İlköğretim Okulu olan, Gazi Caddesi'nde bulunan, Mehmet Zeki İlkokulu'nda, son iki yılını Malatya'da Gazi İlkokulu'nda; Ortaokulu Elazığ'da Atatürk Ortaokulu'nda okudu. Erzincan Askerî Lisesi'nde lise öğrenimini tamamlayan Zülfi Güler, Kara Harp Okulu'na gitti; Talat Aydemir'in 20 Mayıs 1963'te giriştiği ihtilal teşebbüsü nedeniyle, bütün Kara Harp Okulu öğrencileriyle birlikte okuldan çıkarıldı. Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde okudu. Binlerce Türk genci gibi maddi sıkıntılar içerisinde geçen tahsil hayatından sonra, o devirlerde yine hayli sıkıntılı olan öğretmenlik mesleğine başladı.1967-1976 yılları arasında Elazığ Lisesi'nde edebiyat öğretmenliği yaptı. Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi'ne fakülte sekreteri olarak geçti. 1992-2011 yılları arasında aynı fakültenin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yaptı ve emekli oldu. Zülfi Güler, Elazığ Lisesi'ne öğretmen olarak tayin edildikten sonra, o zaman Elazığ muhakemat müdürü olan, Yığıkili (Aksaray) Naci Akyol'un kızı, ilkokul öğretmeni Bihter Hanım ile evlenmiştir. İki erkek evlatları vardır.

Zülfi Güler'in "Harput Ağzı" isimli eseri Harput ve yöresinde konuşulan Türkçe'nin özelliklerini ve Harput folklorunu tanıtan bir eserdir. Mahalli konularda ve asıl bilim dalı olan "Eski Türk Edebiyatı" sahasında makalelerinden başka "Divan Şiirinde Peygamber Hikâyeleri" ve "Divan Şiirinde Ab-ı Hayat" isimli kitapları da vardır.

ANDAÇ'ın çekimleri tamamlandı

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Senaryosunu Abdullah Şekeroğlu'nun Yönetmenliğini, Adem Uğur'un yapımcılığını Melahat Öncel Şekeroğlu'nun yaptığı 'Andaç Elimi Tutarmısın?' Sinema filminin çekimleri tamamlandı.

Kalabalık bir oyuncu ve ekip kadrosuyla 27 Haziran'da çekimleri başlayan 'Andaç Elimi Tutar mısın?' filminin çekimleri Elazığ tarihi ve turistik yerlerinde yapıldı.

Melahat Öncel Şekeroğlu'nun yapımcılığını üstlendiği "Andaç Elimi Tutar mısın?" adlı filmi Adem Uğur yönetiyor. Filmin Senaryosunu yazan Abdullah Şekeroğlu, Ahmet Yenilmez ile başrolü paylaşırken,

Hülya Diken, Uğur Karakuş, Umut Aksoy, Meral Kaplan, Emir Mayacı, Aydan Burhan, İlhan Kahramanoğulları, Jale Ak, Zülfü Hamit Altın, Atakan Ülker, Melih Güler, Yavuz Gezer, Büşra Güdük ve Yalçın Öngören rol alıyor.

Tivisitiy Yapım olarak sinema ve televizyon sektörüne girdiklerini belirten Melahat Öncel Şekeroğlu, "İlk prodüksiyonumuzu 2 Milyon TL bütçeli 'Andaç' adlı filmle

yapıyoruz. Son sistem kameralar ve ışıklarla filmin çekimlerine tamamladık. Bu konuda bize destek olan Elazığ Valimize ve Belediye Başkanımıza teşekkür ederiz. Filmde Elazığlı bir aile konu ediliyor. Görsel olarak Elazığ'ın doğal güzellikleri en güzel şekilde yansıtacağız. Harput'tan tutun Hazar Gölü'ne Palu'ya Kalyonlara kadar bütün görsel güzelliklerimizin çekimlerini yaptık. Çekimler oldukça keyifli geçti.

İnşallah 23 Eylül'de gösterime girmeyi planlıyoruz. Galayı da tabi ki Elazığ'da yapacağız." dedi.

Filmin başrol oyuncularından ve senaristi Abdullah Şekeroğlu ise, "Çok kıymetli eşim Melahat Öncel Şekeroğlu ve ailem Oğuzhan, Atakan Ülker ile canım kardeşlerim Yalçın Öngören ,Ercan Akdağ ile Ödüllü yönetmenim Adem Uğur, Yücel Müştekin, kamera arkası sessiz kahramanlarım ve her biri oyunculuk performanslarının zirvesinde oyuncularımız ile süper bir film armağan ettik Elâzığ'ımıza. Emeği geçenlere, katkıda bulunanlara sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum." dedi.

Aydemir'den yeni eser…

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

Elazığlı Yazar Şeri Aydemir'in "İndim Yârin Bahçesine" adlı son kitabı Ötüken Neşriyat tarafından yayımlandı. Şerif Aydemir'in denemelerinin yer aldığı kitapta, Çaydaçıra Dergisi'nde yayınlanan yazıları da yer alıyor. Türk Edebiyat Dünyasında Hikayeleriyle de tanınan Şerif Aydemir: 1950 yılında Kemaliye (Eğin)'de doğdu. İlk öğrenimini memleketi Elazığ-Ağın'da, liseyi Malatya'da tamamladı. Adalet Meslek Yüksek Okulu'nu bitirdi. Muhtelif gazete ve dergilerde yazıları, şiirleri yayımlandı. 40 yıl 1 ay çalıştıktan sonra bir kamu kurumundan emekli oldu. Spor, edebiyat, kültür ve sanat çabası gösteren sivil toplum kuruluşlarında yöneticilik yaptı. Türkiye Yazarlar Birliği, Türk Edebiyat Vakfı, İLESAM üyesi olan Şerif Aydemir, Edebiyat Sanat ve Kültür Araştırmaları Derneğinin (ESKADER) kurucuları arasında yer aldı.

Eserleri: Ruhuma Saplanan Şehir (Hikâye), Yazık Olmuş Yârsız Ömrü Geçene (Deneme), Mendilim Sende Kalsın (Hikâye), Çiçekten Harman Olmaz (Hikâye), Koryolanus Faciası (Roman), Yaşamak Geçti Başımdan (Anlatı, Türkiye Yazarlar Birliği Ödülü).

“Kulluk Heykeli” açıldı

ÇAYDAÇIRA/KEBAN

Keban'da Karagöz Sanatevi'nce hayata geçirilen proje kapsamında Keban ilçesinin Nimri köyü kırsalında Fransız heykeltıraş Marc Pedoux'un yaptığı "Ab-ı Hayat" adlı "kulluk" heykelinin açılışı gerçekleşti.

Eski çağlarda farklı medeniyetler tarafından merasim alanı, adak yeri, yön işareti olarak ya da dini ritüellerde kullanılan obolar, farklı toplumlarda ovo, ova, oba gibi isimlerle de anılırken Elazığ çevresinde "kulluk" olarak adlandırılıyor.

Karagöz Sanatevi'nce hayata geçirilen proje kapsamında Nimri köyü kırsalında kalıntılarına rastlanan kulluklar, köy sakinlerinden Kenan Öztürk'ün uyguladığı "Nimri Kullukları Sanat Projesi" ile yeniden canlandırılıyor.

Projeye destek vererek Elazığ'a gelen 75 yaşındaki Fransız heykeltıraş Pedoux'un hazırladığı heykelin açılışı için düzenlenen törene katılan Keban Kaymakamı Furkan Atalık, bu sanat projesinin 2016 yılında başladığını belirtti.

Kullukların Orta Asya'dan gelen bir Türk geleneği olduğunu ifade eden Atalık, "Sağ olsun Kenan hocamız 2016'da başlattığı projeye bu sene Fransa'dan gelen heykeltıraşın eserini de kattı, köyümüze güzel bir eser daha kazandırdı." dedi.

PİR HASAN DOĞAN

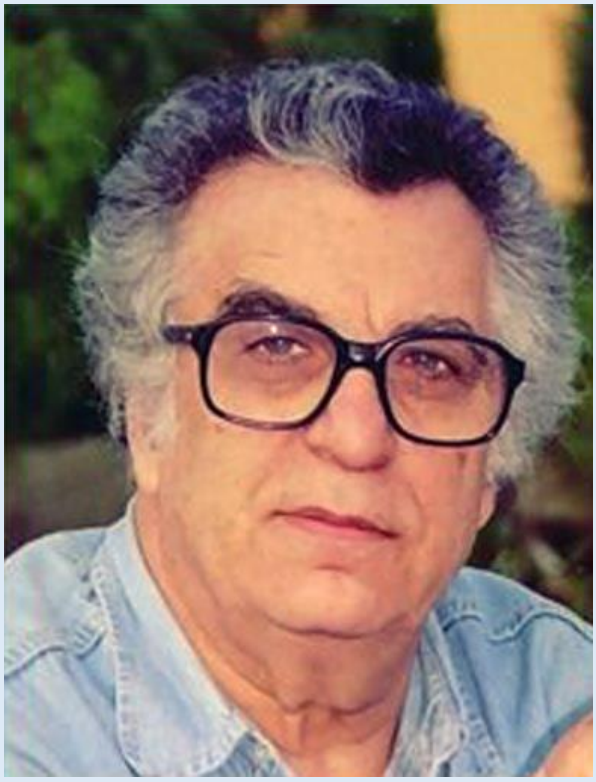
Projeyi hayata geçiren Öztürk ise her yıl düzenlediği sanat çalışmalarıyla köy kırsalında farklı sanatçılar tarafından "kulluk" adı verilen heykeller yapılmasına olanak sağladıklarını dile getirerek, şunları kaydetti:

"Marc Pedoux, Fransa'da doğada sanat akımının öncülerinden biri. Kendisi akademi mezunu ve profesyonel heykeltıraş. Aynı tipte Alp Dağları'nda kulluklar yapıyordu. Böyle bir projeye katılmak istediğini belirtti. 6 Mayıs'ta köyümüze gelerek 15 günlük bir çalışma gerçekleştirdi. Bu çalışmanın sonucunda 'Ab-ı Hayat' adını verdiği eserini ortaya çıkardı."

Fransız sanatçı Pedoux ise Türkiye'de Nimri köyünde bu eseri hazırlamaktan duyduğu mutluluğu dile getirdi.

Törene, Keban Belediye Başkanı Yücel Doğan, İlçe Emniyet Müdürü Mevlüt Polat, İlçe Jandarma Komutanı Üsteğmen Nurullah Sevgi, kurumların temsilcileri ve vatandaşlar katıldı.

ŞEKEROĞLU'nun ismi yaşatılmalı…

Türk Sinema Tarihinin sayfalarına ismini altın harflerle yazdıran Beyazperdenin Duayeni Prof. Dr. Sami Şekeroğlu'nun Elazığ'da isminin yaşatılmaması üzüntüyle karşılandı.

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

2023 yılında sinema alanında, Türkiye Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri'ne layık görülen Prof. Dr. Sami Şekeroğlu, Türkiye'de ilk sinema film arşivini kurarak Türk Sinema Tarihine geçti.

Elazığ'da çekilen "Andaç" adlı filmde rol alan Tiyatro Yönetmeni ve Oyuncu Ahmet Yenilmez, Prof. Dr. Sami Şekeroğlu'nu tanıtıcı bir köşe yazısında: "Bendeniz, Sayın Şekeroğlu'nun yeğeni değerli kardeşim Abdullah Şekeroğlu'nun daveti üzerine Elazığ'daydım. Yeğen Şekeroğlu'nun yazdığı, "Andaç Elimi Tutar mısın?" isimli sinema filminde, "Yunus" rolü için...

Hülasa, amca Şekeroğlu ile başlayan sinema sevdası, yeğen Şekeroğlu ile devam etmekte. Yeğen Şekeroğlu, filmini memleketi Elazığ'da çekti. Hem de tiyatro ve dizi oyunculuğundan kazandığı üç beş kuruşa, eşi Sayın Melahat Öncel Şekeroğlu adına çektiği banka kredisini ekleyerek...!

Çok mu para kazanacak?

Sanmıyorum!

Çünkü, işin reklamına harcayacak ne parası var ne de "al şu parayı" diyecek zengin bir tanıdığı...! Zaten 40 yıl önce yeğen Şekeroğlu ile bizi buluşturan da bu ortak kaderimiz olmuştu.

Yazıma son verirken, işin en hazin yanına değinmek isterim, ne yazık ki, Elazığ'da Türk sinemasının abide şahsiyeti Prof. Dr. Sami Şekeroğlu'nun adının verildiği, ne bir kültür merkezi ne bir meydan ne de bir cadde var!" diye sitemini iletti.

Yazar Tan, Şekeroğlu'nu yad etti

Elazığlı Yazar Aşkım Tan ise köşe yazısında Prof. Dr. Sami Şekeroğlu'nu tanıtarak, "Kısaca tanıtmak gerekirse -ki gerekir, çünkü böylesi değerlerin unutulmasına gönlüm razı gelmez- hemen biyografik bilgilerini de paylaşıyorum sizlerle.

Zaten daha ilk cümlemde neden bu denli değerli bir şahsiyet olduğunu sizler de göreceksiniz.

Sami Şekeroğlu, Türk sinema profesörü ve yönetmendir.

Ayrıca baba toprağımdan, Elazığ, Harput, Ulukent'li olup, sadece birkaç gün farkı ile yine babamla -ruhu şâd olsun- aynı yıl, 1937 doğumludur.

Sami Şekeroğlu, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nin açtığı sınavı kazanarak "Yüksek Resim Bölümü"ne kaydolmuş, Bedri Rahmi Eyüpoğlu, Ahmet Kutsi Tecer ve Ali Avni Çelebi gibi isimlerden dersler aldığı gibi, üniversite eğitimi sırasında Fazıl Hüsnü Dağlarca, Abdi İpekçi gibi isimlerle tanışarak Yön Dergisi'nde yazılar yazmıştır.” dedi.

Prof. Dr. Sami ŞEKEROĞLU

26 Şubat 1937'de Harput'un o dönemki adıyla Hüseynik köyünde dünyaya geldi. Annesi Bedriye Hanım, babası ise bölgede sesiyle tanınan Ali Feyzi Efendi'dir.

Çocukluğu, ailesinin Elazığ'daki üzüm bağlarında geçti.

İlkokulu Hüseynik' te, ortaokulu Elazığ'da ve bir dönemde Ankara Atatürk Lisesi'nin ortaokul kısmında okumuştur. Ortaokul eğitiminin ardından Elazığ'da lise döneminde birçok tiyatro oyunu sahneledi, aynı zamanda sinema, edebiyat ve resimle de ilgilendi.

Lise eğitiminin ardından İstanbul'a geldi, burada o dönemki adıyla İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi' nin açtığı sınavı kazanarak, "Yüksek Resim Bölümü"ne kaydoldu. Burada Bedri Rahmi Eyüboğlu, Ahmet Kutsi Tecer ve Ali Avni Çelebi gibi isimlerden dersler aldı.

Üniversite eğitimi sırasında Fazıl Hüsnü Dağlarca, Abdi İpekçi gibi isimlerle tanışarak Yön Dergisi'nde yazılar yazmaya başladı. Bu dönemde birçok konferanslar ve şiir matineleri düzenledi. Atilla İlhan ile şiir karnelerinde bulundu.

Kurucusu olduğu, "Türk Film Arşivi"ni 1969' da tüm mal varlığıyla karşılıksız olarak akademiye devrederek "Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Film Arşivi"nin de kurucusu oldu.

1967' de Uluslararası Film Arşivleri Federasyonu'na (FIAF) üye olan kurum, 1973'te yetkili ve asil üye olarak kabul edildi.

1974'te ilk sinema eğitimini başlattı. Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-TV Merkezi bünyesinde ilk Sinema Müzesi'ni kurdu.

1985' te Neşet Günal' ın resimlerinden ilham alarak hazırladığı, "Toprak Adamları" adlı deneysel kısa filmiyle Kültür Bakanlığı Sinema Ödülü'nü aldı.

2023 yılında sinema alanında, Türkiye Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri'ne layık görüldü.

REKLAMLARINIZ İÇİN
0553 253 30 90
ARAYINIZ...

Elazığlılar, peynirli ekmek gününde buluştu

ÇAYDAÇIRA/ANTALYA

Antalya'da yaşayan Elazığlılar geleneksel 13. Peynirli Ekmek Şöleni bir araya geldiler. Antalya Elazığlılar Kültür ve Yardımlaşma Derneği tarafından Antalya Düzlerçamı Mesire Alanı'nda düzenlenen etkinlik de Elazığlı Sanatçılar Ömer Çapar ve Dursun Şimşek sahne alarak, Elazığ musikisinin sevilen parçalarını seslendirdi. Etkinliğe Antalya'daki Elazığlılar ile birlikte, Ege Elazığ Federasyonlar Başkanı Metin Karataş, Bayburt Elazığlılar Dernek Başkanı Veysel Durmuş, TİNGADER (Tüm İnternet Gazeteciler Ve Gazetecilik Derneği) Başkanı ve Antalya Saati Gazetesi Sahibi Hasan Eryiğit, Antalya Erzurumlular Dernek Başkanı Nejat Öztürk, Gümüşhane Şiranlılar Dernek Başkanı Ayhan Kaya ve Antalya Döşemealtı Belediye Başkan vekili Canan Keleş katıldı.

Antalya Elazığlılar Kültür ve Yardımlaşma Derneği Başkan Ali Gülnaroğlu, "13. Peynirli Ekmek Şölenimize katılan gönül dostlarımıza sivil toplum kuruluşu başkanlarına siyasi il temsilcilerine ve sponsorlarımıza, etkinliğe katkıda bulunan yönetim kurulu ve kadın kollarına ayrı ayrı teşekkür ediyorum." dedi.

Turistler Elazığ'dan memnun ayrıldılar

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

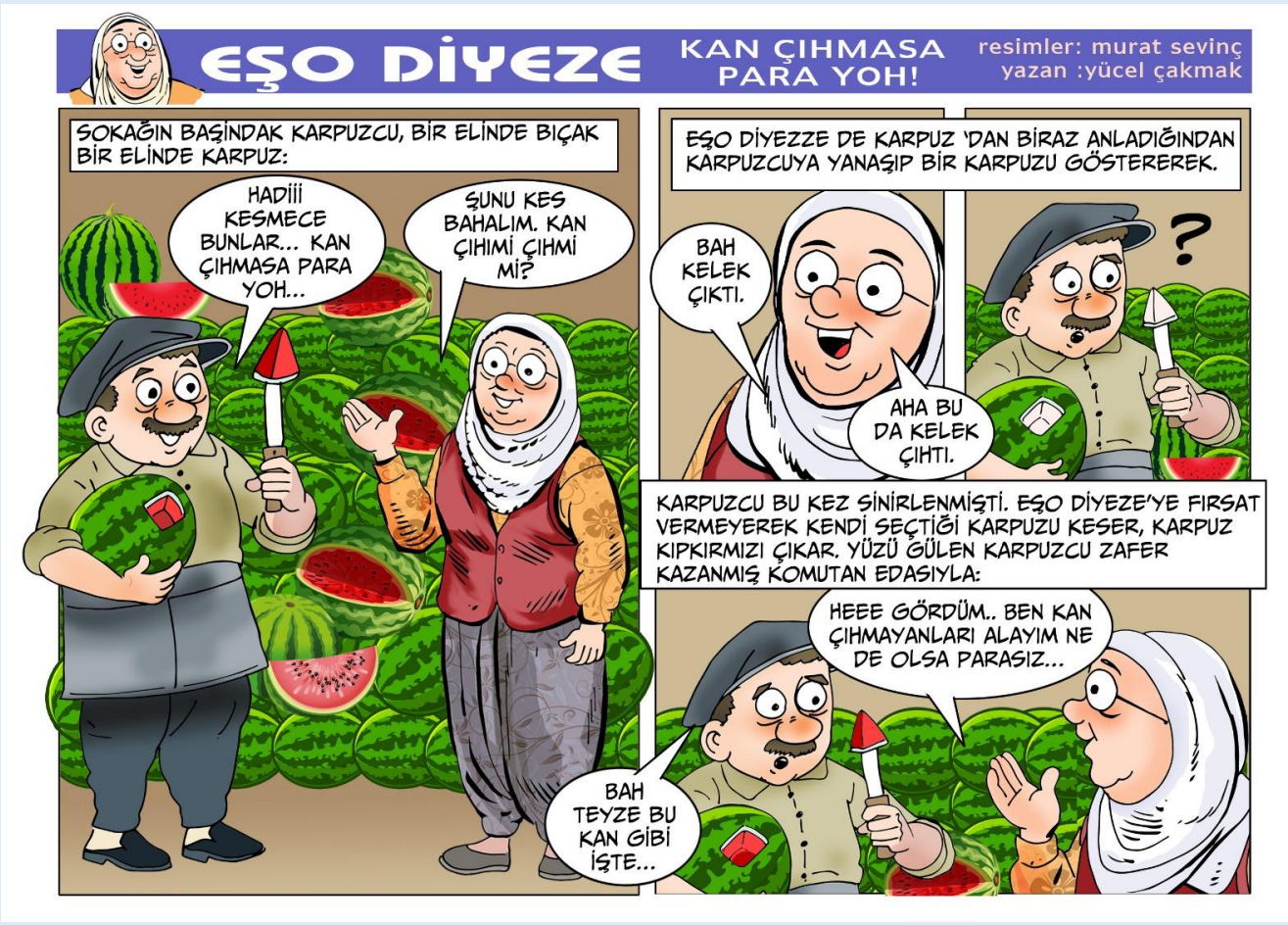
Ankara Tatvan Turistik Treni Elazığ'da 3 saatlik bir mola verdi. Verilen molada gelen ziyaretçiler Harput'u ve Kapalı Çarşı'yı gezdi. Elâzığ'ın tanıtımı için önemli olan bu turistik seferlerin ilerleyen zamanda arttırılması hedefleniyor. Turistik trende 140 kişi yer aldı. Elazığ Garı'nda çiçeklerle karşılanan kafile ilk olarak Harput'a götürüldü. Ziyaretçiler Harput'ta Basın Müzesini, Ardından Hoca Hasan Hamamını gezdi.

Harput Hayme Ana Çarşısında alışveriş yapan turistler, daha sonra kendileri için hazırlanan Kürsübaşı ekibi ile hem Elazığ Musikisi ile tanışmış oldu hem de keyifli dakikalar geçirdi. Ziyaretçilere ayrıca Çedene Kahvesi ikram edilirken içerisinde Elazığ'ın tanıtımı için hazırlanan ürünlerin olduğu hediye paketleri hazırlandı. Harput'u gezen turistler ilk kez geldikleri Elazığ'ın tarihi yapısı, musikisi ve gastronomisini oldukça beğendiklerini söylediler.

Elazığ Belediye Başkan Yardımcısı Nazif Bilginoğlu, böylesi programlarla Elazığ'ın Türkiye'de tanıtımını yapmayı amaçladıklarını ifade etti.
Elazığ İl Kültür Ve Turizm Müdürü Ahmet Demirdağ, ilerleyen günlerde Elazığ Tatvan bu kez konaklamalı Turistik tren seyahati organize etmeyi planladıklarını ifade etti.
Elazığ Vali Yardımcısı Armağan Yazıcı Elazığ genelinde en iyi şekilde tanıtımların yapılması noktasında çalışmalarının devam ettiğini belirtti.
Elazığ Ziyaretinin bir sonraki durağı ise Kapalı Çarşı oldu. Kafile Elazığ'a özgü lezzetleri tadarak alışveriş yaptı.

SESSİZ SİNEMA

Sokakta oynayan çocukların gürültüsünden usanan Eşo Diyeze, çocukları avluya çağırarak, sessiz sinema oynamayı teklif eder. Çocuklar evet deyince, Eşo Diyeze 3 parmağını gösterir. Çocuklar hep bir ağızdan: "3 kelime" derler.

Eşo Diyeze kapının arkasındaki uzun bir değneği gösterir. Çocuklar yine hep bir ağızdan: "Değnek" derler.

Eşo Diyeze sırtını gösterir. Çocuklar şaşkın bir şekilde: "Sırt" derler.

Eşo Diyeze yemek yeme işareti yapar. Çocuklar suratı asık bir şekilde: "Yemek" derler.

Eşo Diyeze değneği kapar: "Şimdi sırtınıza değneği yiyeceksiniz." diye çocukları eselemeye başlar.

BİZİM İMAM DAHA HIZLI

Teravih Namazından erken dönen Mamoş Abi'yi Eşo Diyeze kapıda şaşkınlıkla karşıladı:

- Hayırdır teravihe niye gitmedin?
- Yoo gittim…
- Niye erken geldin. Abdestini mi bozdun?
- Tövbe tövbe ne abdesti… Suudiler Teraviyi 20 rekâttan 10'na indirmişler.
- Burası Arabistan mı? Bize ne?
- Öle deme, bizim imam bu karardan sonra daha hızlı kıldırmaya başladı.

15
TEMMUZ
MURAT
SEVİNÇ